

CUPRINS

Nr. crt.	Articolul	Pagina
1	Dezvoltare personală Prof. înv.primar Bulz Lăcrămioara- Iuliana Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	5
2	Proiect de lecție Prof. înv.primar Bulz Lăcrămioara- Iuliana Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	9
3	Chiar de trecem prin pandemie...punțile de prietenie rezistă Prof. Nagy-Rusu-Gabriela-Doris Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Arad, AR	14
4	Predarea fizicii în școala on-line Prof. Duduială Gianina Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	16
5	Strategii didactice eficiente Prof. înv.primar Popa Carmen-Cristina Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	19
6	Valorile umane de bază pe care trebuie să le transmitem elevilor noștri Prof. înv.primar Popa Carmen-Cristina Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	23
7	Rolul disciplinei <i>Dezvoltare personală</i> în formarea viitorului adult Prof. înv.primar Silveșa Nicoleta Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	28
8	Dislexia- implicații asupra învățării Prof. înv.primar Silveșa Nicoleta Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	30
9	Teoria personalității din perspectiva lui Allport Prof. Consilier școlar Tucaliuc Marcela Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	32
10	Recomandări psihopedagogice privind gestionarea tristeții la copiii preșcolari și școlarii mici Prof. Consilier școlar Tucaliuc Marcela Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	35
11	Aspecte practice ale abordării transdisciplinare la clasa a IV-a Prof. înv.primar David Mariana- Rodica Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	37
12	Arta de a studia eficient Prof. înv.primar David Mariana- Rodica Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	40
13	Informatica în traiul zilnic Prof. Gaiță- Lukacs Ioana Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	44
14	Încondeierea ouălor Prof. Gaiță- Lukacs Ioana Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	47
15	Metodele moderne- mijloc de realizare eficientă a educației pentru sănătate Prof. înv.primar Mocanu Elena Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	50
16	Utilizarea mijloacelor audio-vizuale pentru eficientizarea procesului de învățământ Profesor Cerna Delia Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	57

17	Colaborarea învățătorului cu familia Prof. înv.primar Jurj Cristina Eva Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	60
18	Importanța cunoașterii universului familial al elevilor Prof. înv.primar Jurj Cristina Eva Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	62
19	O nouă provocare: evaluarea online Profesor: Marioane Cristina Adela Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	67
20	Experimentul- metodă de explorare directă a realității Profesor: Marioane Cristina Adela Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	69
21	Cultivarea sentimentelor patriotice la elevi Prof. înv.primar Avram Mariana Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	72
22	Impactul pandemiei asupra elevilor și profesorilor Profesor Lașiță Doina Colegiul Național Pedagogic ”Regina Maria” Deva, HD	74
23	Simboluri pascale Profesor Lașiță Doina Colegiul Național Pedagogic ”Regina Maria” Deva, HD	76
24	On Happiness (Lesson Plan) Profesor: Raica Luciana Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	79
25	Metode și tehnici de cunoaștere a grupurilor Profesor: Humel Elena Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	83
26	Călătoresc prin basme Profesor: Solomon Melinda Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	86
27	Propozițiile subordonate Profesor: Solomon Melinda Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	89
28	Școala incluzivă: integrarea copiilor cu nevoi speciale în școlile de masă Profesor: Raica Luciana Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	91
29	Să vorbim despre matematicieni Profesor: Ispas Mădălina Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	94
30	Educația antreprenorială nonformală și informală Profesor: Humel Elena Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	97
31	Dieta Transilvaniei Profesor Dr. Szakacs Roxana- Gabriela Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	101

DEZVOLTARE PERSONALĂ

**Prof. înv. primar Bulz Lăcrămioara – Iuliana
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, HD**

“Învățăturile date cu forța nu pot dăinui în suflete, pe când învățăturile primite în suflet cu plăcere și cu bucurie rămân de-a pururi.” – *Anonim*

Disciplina Dezvoltare personală are rolul de a dezvolta personalitatea elevului, de a forma competențe necesare obținerii succesului școlar, în carieră și în viață. Contribuie la dezvoltarea emoțională, socială și pentru carieră a elevului. Valorificarea experiențelor elevilor fundamentează autenticitatea învățării. Există o raportare permanentă la ceea ce gândesc și simt, precum și la modul în care se comportă elevii.

Activitățile tematice din programă îi ajută pe elevi să conștientizeze cine sunt, să analizeze emoțiile pe care le au, să se raporteze sănătos la ceilalți (diversitate), să fie motivați să învețe cu succes, să exploreze ce meserii/profesii le-ar plăcea să practice.

Dezvoltarea personală reprezintă o disciplină de studiu ce include activități și experiențe ce au ca scop:

- să susțină elevii în procesul de autocunoaștere, relaționare corectă cu colegii, familia și mediul din care fac parte;
- să dezvolte abilitățile de comunicare eficientă și management eficient al emoțiilor, să îmbunătățească starea de conștientizare a propriului potențial;
- să dezvolte talentele și abilitățile personale, orientate spre îmbunătățirea calității vieții prin aderarea la valorile societății contemporane, prin a contribui la realizarea aspirațiilor și viselor personale într-un mediu de viață sănătos și sigur.

Viziunea urmărește crearea unui climat educațional de calitate, incluziv, stimulativ pentru dezvoltarea individuală a fiecărui beneficiar al sistemului educațional astfel încât să dea sens încrederii și aspirațiilor sale. O altă latură a viziunii este de a performa un act didactic de calitate,

centrat pe elev, având la bază competențele educaționale cerute de documentele oficiale din România și din UE.

Misiunea disciplinei constă în :

*Asigurarea unei educații de calitate, care să ducă la egalizarea șanselor, la pregătirea copiilor pentru o lume în schimbare, formându-le capacități, deprinderi și competențe care să le permită să-și găsească locul în societate și să contribuie la îmbunătățirea bunăstării.

*Descoperirea înclinațiilor, talentelor și aptitudinilor, în vederea folosirii acestora în îmbunătățirea rezultatelor învățării, înregistrării progresului școlar și a performanțelor copiilor.

*Promovarea unui comportament decent, caracterizat de cinste, onoare, respect reciproc, toleranță, de gen intercultural/ pentru diversitate, responsabilitate față de propriile acțiuni.

*Dezvoltarea dimensiunii europene a educației desfășurate la nivelul ciclului primar, prin activități, programe, parteneriate și proiecte specifice.

*Formarea de competențe, așa cum au fost ele definite în Legea Educației Naționale nr. 1/2011, în contextul unei societăți bazate pe dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane, în formarea personalității autonome.

Datoria noastră este aceea de a oferi copiilor instrumente de a se cunoaște, de a privi viitorul cu încredere, de a se înțelege și poziționa ca indivizi, să-i învățăm cum să fie responsabili, să-și poarte de grijă lor și altora, să-și exprime liber gândurile și sentimentele fără teama de a rămâne neînțeleși. Atunci când copiii au ocazia de a experimenta idei în diferite situații și cu o varietate de resurse, ei descoperă conexiuni și ajung la o înțelegere nouă, mai bună și la alte modalități de a face lucrurile. Acest lucru le dezvoltă abilitatea de a gândi critic și, în final, de a pune întrebări și de a găsi soluții creative.

De aceea, dezvoltarea pe plan personal trebuie să fie o preocupare fundamentală a școlii, începând de la cei mai mici copii și continuând cu elevii de școală, indiferent de ciclul de învățământ. Școala trebuie să le ofere genul de educație care să îi pregătească pe copii pentru o viață în permanentă schimbare. Trebuie să ne preocupe ca încă de mici, copiii să fie expuși la cât mai multe situații reale, care să îi ajute să își formeze o impresie corectă și echilibrată despre viață și despre lume.

De aceea, activitățile de la clasă trebuie să fie completate de un program de activități care să le dezvolte o conștiință socială, abilități de a interacționa și o înțelegere a normelor

instituționale și comunitare. În această categorie intră activități precum vizite, excursii, proiecte în care sunt implicați copiii și părinții împreună, spectacole și expoziții, parteneriate. În cadrul școlii, dezvoltarea personală reprezintă o arie de dezvoltare bine definită, pentru care profesorii de la clasă planifică activități în mod constant sau o includ drept componentă atitudinală în alte activități.

Metode activ-participative specifice disciplinei Dezvoltarea personală:

- Jocul de rol
- Dramatizarea
- Problematizarea
- Braistormingul
- Conversația euristică
- Dezbaterea
- Exercițiul creator
- Discuțiile de grup
- Ciorchinele
- Pălăriile gânditoare
- Cubul
- Explozia stelară
- Jurnalul cu dublă intrare

Disciplina Dezvoltare personală oferă un cadru semnificativ pentru stimularea flexibilității cognitive și a creativității elevului, aceștia fiind încurajați să adreseze întrebări, să comunice propriile opinii, să aibă intervenții argumentate, să reflecteze asupra temelor puse în discuție, să manifeste inițiativă, să exprime idei originale și emoții autentice despre ceea ce învață.

Registrul complex al strategiilor didactice, organizate sub diferite forme, stimulează participarea activă, în mod individual sau în echipă. Accentul în orele de Dezvoltare personală este dat de spontaneitatea și creativitatea răspunsurilor elevilor la sarcinile propuse. Analizele succesive, momentele de autoevaluare și de reflecție oferă copiilor cadrul necesar

pentru interiorizarea conceptele tematiche, pentru dezvoltarea încrederii în sine, pentru conturarea perspectivei pozitive asupra resurselor personale, astfel încât să facă față provocărilor școlare sau celor din viața de zi cu zi.

Dezvoltare personală se poate face și la orele de matematică.

Matematica nu se reduce la memorarea de formule și la folosirea unor rețete de rezolvare de probleme.

În orele de matematică aduc exemple din viața de zi cu zi. Uneori adaug în enunțurile problemelor date concrete, vizibile chiar, pentru a putea să înțeleagă cu ușurință unele noțiuni. Alteori împletesc noțiunile de matematică cu diferite situații de bune maniere.

Astfel la lecția „Ordinea efectuării operațiilor”, operațiile de adunare și scădere le asociez cu băieții iar operațiile de înmulțire și împărțire cu fetițele. Aici explic că băieții dau prioritate fetițelor să intre sau să iasă din clasă sau la magazin, etc. Așa se face și la matematică, fetițele primele (se efectuează prima dată înmulșirile și împărțirile) și apoi băieții (se efectuează adunările și scăderile). O dată cu învățarea unor reguli la matematică învață și câteva reguli de bună purtare.

Tot timpul pun copiii să gândească și să găsească metode de rezolvare, efectiv să le descopere pentru că doar așa au bucuria de a reuși ceva, de a progresa.

Prin încrederea dată în forțele lor, eu reușesc să-mi construiesc o relație foarte bună cu elevii mei învățându-i astfel „să zboare”.

PROIECT DE LECȚIE

**Prof. înv. primar Bulz Lăcrămioara – Iuliana,
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, HD**

ARIA CURRICULARĂ: Consiliere și orientare

DISCIPLINA: Dezvoltare personală

SUBIECTUL LECȚIEI: *Emoții și comportamente*

FORMA DE REALIZARE: activitate integrată

TIPUL DE ACTIVITATE: consolidare

CLASA: I

COMPETENȚE SPECIFICE*Dezvoltare personală*

- 1.1. Prezentarea unor trăsături personale elementare, în contexte variate;
- 2.1. Asocierea emoțiilor de bază cu elemente simple de limbaj nonverbal și paraverbal;
- 2.2. Transmiterea unor mesaje verbale și nonverbale simple despre propriile experiențe de viață.

Comunicare în limba română

- 1.2. Identificarea unor informații variate dintr-un mesaj rostit cu claritate
- 1.4. Participarea cu interes la dialoguri simple, în diferite contexte de comunicare;
- 2.2. Transmiterea unor informații prin intermediul mesajelor simple;

Matematică și explorarea mediului

- 1.2. Compararea numerelor în centrul 0-31;
- 6.2. Utilizarea unor unități de măsură pentru determinarea și compararea duratelor unor activități cotidiene;

Arte vizuale și abilități practice

- 2.2. Exprimarea ideilor și trăirilor personale prin utilizarea punctului, liniei, culorii și formei.

2.6. Participarea la activități integrate adaptate nivelului de vârstă, în care se asociază elemente de exprimare vizuală, muzicală, verbală, kinestezică.

Muzică și mișcare

2.1. Cântarea individuală sau în grup, asociind mișcarea sugerată de text și de ritm;

3.2. Executarea unui dans cu mișcare repetată, pe un cântec simplu sau pe audiție;

OBIECTIVE OPERAȚIONALE

O1: - să identifice propriile emoții produse de materialul vizionat;

O2: - să asocieze o etichetă verbală expresiei emoționale;

O3: - să redea succint conținutul materialului pe baza întrebărilor și a ilustrațiilor;

O4: - să verbalizeze ideile, gândurile față de unele situații de viață întâlnite în povești;

O5: - să identifice emoțiile personajelor în diferite momente ale povestirii, analizându-le din perspectiva relației cauză-efect;

O6: - să adopte o atitudine pozitivă (respect, acceptare) față de semenii;

O7: - să exprime trăiri personale prin intermediul dansului.

STRATEGIA DIDACTICĂ

- ✓ *Tipuri de experiențe de învățare:* active și interactive - de exersare, aplicare practică;
- ✓ *Sistemul metodologic:* conversația, explicația, observația, problematizarea, exercițiul, jocul de rol, jocul didactic (metode didactice), tehnica blazonului, brainstormingul, diagrama Wenn;
- ✓ *Forme de organizare a activității elevilor:* frontală, individuală, în perechi.

RESURSE

- ✓ *Umane:* 25 elevi;
- ✓ *Materiale:* Calendarul naturii, mesajul zilei, costum iepuras, planșa-suport, calculator, videoproiector, film de animație, tabla, creta colorată, cartonașe cu situații, panou pentru afișat, chipuri de copii, carioci, inimi decupate, creioane colorate, jetoane cu animale;
- ✓ *Spațiale:* sala de clasă;
- ✓ *Temporale:* 35/40 minute + 15/10 minute activități recreative;
- ✓ *Bibliografice:*

1. *Programa școlară pentru disciplina Dezvoltare personală* (clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a), aprobată prin ordinul ministrului Nr. 3418/19.03.2013;
2. Breben, Silvia, *Jocuri pentru dezvoltarea inteligenței emoționale la vârsta preșcolară și școlară mică*, Ed. Reprograph, Craiova, 2010.

I. Moment organizatoric

Se creează condițiile optime pentru desfășurare a activității propuse.

Întâlnirea de dimineață debutează prin recitarea unei poezii. (*Gândul bun*). Se realizează salutul, *Știrea zilei*, completarea calendarului, a planșei *Suntem prezenți*.

II. Captarea atenției

- ✓ Despre ce anotimp vorbesc versurile?

Au plecat spre țări cu soare
Păsările călătoare,
Căci la noi e frig și plouă.
Vântul bate cu putere
Frunzele-au căzut și ele.
În cămară adunate
Stau la sfat fructele coapte.

Legătura cu pregătirea viețuitoarelor pentru iarnă

- ✓ Știrea zilei:

Dezlegarea ghicitorii:
„Cine cântă vara toată
De cu zori și până seara,
Cu lăuta, cu chitara?
Cine cri – cri – cri tot spune,
Îi cunoașteți al său nume?”

(*Greierașul*)

Prezența la activitate a Zânei Toamnă a greierașului care este foarte trist pentru că de acum va avea de înfruntat iarna. Dorește să fie acum cu noi fiind derutat din cauza emoțiilor care

și-au pus amprenta asupra comportamentului său și are nevoie de ajutorul nostru pentru a depăși aceste stări.

III. Anunțarea temei

Se anunță tema lecției și se enunță o parte dintre obiective.

Zânei Toamnă îi este puțin teamă pentru vietățile care de acum nu vor mai găsi hrană și vor fi nevoite să se ascundă din cauza vântului în adăposturi, de aceea ne roagă să-l ajutăm pe micul greieruș să depășească starea de tristețe. La prima oprire, vom viziona un PPT în care va fi prezentat materialul „Greierul și furnica” adaptare după fabula lui La Fontaine.

Elevii au sarcina de a identifica emoții micului greieruș.

GREIERELE SI FURNICA.Dupa JEAN DE LA FONTAINE..mp4

IV. Dirijarea învățării

✓ Elevii discută despre cele audiate și enumeră emoțiile și comportamentele descoperite în material.

- Ce personaje apar în materialul vizionat?

- Ce credeți că s-a întâmplat cu greierul?, etc.

✓ Joc. Pe un panou sunt afișate figuri de copii, incomplete, elevii având sarcina de a ilustra prin desen expresiile faciale corespunzătoare etichetelor de sub imagini: *Sunt tristă. / Sunt vesel. / Mi-e teamă. / Sunt nervos.*

✓ Într-un plic se află mai multe planșe ilustrând secvențe din diverse povești cunoscute. Elevii vor scoate din plic planșele pe rând, vor recunoaște poveștile din care fac parte, vor povesti pe scurt momentele ilustrate și vor stabili cu ajutorul altor colegi ce emoții a trăit fiecare personaj ilustrat.

✓ Se va reveni la personajele din ppt și se vor face analogii

✓ Elevii vor avea ca sarcină de a ordona crescător și descrescător cifrele date, fiecărei cifre îi corespunde o literă (un cod). La finalul activității vor forma cu literele descoperite cuvinte ce denumesc emoții și sentimente.

✓ Se discută despre modul în care putem depăși stările emoționale negative – Ce putem face atunci când suntem triști/furioși și speriați?

✓ JOC – Modelarea emoției

Folosindu-și degetele, elevii vor avea sarcina de a-și atinge fața și de a-și „crea” o emoție, prin mimică. Vor argumenta alegerea făcută.

Greierele - este leneș - deci dă o stare de rău (tristețe, frică, furie) - frică

Furnica - este harnică - deci dă o stare de bine (bucurie, fericire) - curaj

V. Obținerea performanței și asigurarea feed-back-ului

- ✓ Se explică elevilor că emoțiile le simțim în cățăruga sufletului, în inimă. Dacă fiecare emoție ar avea o culoare, inima noastră ar fi plină de culori care se schimbă mereu.
- ✓ Pornund de la întrebarea: Ce culoare s-ar potrivi fiecărei emoții?, elevii vor asocia stărilor sufletești enunțate anterior culorile cele mai potrivite pentru a le exprima.

VI. Activitate recreativă

Joc de mișcare: „*Nu mi-e frică de Bau Bau!*”

Nu mi-e frica de Bau Bau - CanteceGradinita.ro.mp4

VII. Încheierea și evaluarea activității

Cu ajutorul elevilor se evidențiază cât de important este să recunoaștem, să denumim și să exprimăm propriile trăiri sufletești, pentru a comunica cât mai profund cu ceilalți, pentru a înțelege și pentru a fi înțeleși.

Se apreciază și se recompensează participarea elevilor la activitate printr-o coroană – *Coroana Curajului*.

CHIAR DE TRECEM PRIN PANDEMIE... PUNȚILE DE PRIETENIE REZISTĂ

Prof. Nagy – Rusu – Gabriela – Doris

Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Arad, AR

Conceptul de activitate extracurriculară a apărut în contextual reorganizării sistemului global de învățământ, care se orientează pe formativ, în detrimentul informativului specific învățământului de tip tradițional. În plus, vorbim de necesitatea învățării pe parcursul întregii vieți sau a educației permanente. Educația de tip extracurricular nu vine să schimbe un sistem de valori, să contravină educației de tip curricular, ci o completează, făcând-o pentru educabili mai atractivă și mai eficientă.

Aceste activități extrașcolare vin ca alternative cu importanță majoră în formarea copiilor în funcție de aptitudini, aspirații, disponibilități, prezentând avantajul cultivării sentimentul de siguranță tocmai prin lipsa „lucrului impus”. El, copilul, simte nevoia să-și aleagă singur una sau mai multe activități, eliminându-se astfel reacția de respingere a actului educațional forțat.

Reașezarea societății pe valori, dezvoltarea unei culturi a succesului bazată pe performanță, muncă, talent, presupune implicarea tuturor factorilor sociali: elevi, cadre didactice, parteneri educaționali, părinți, societate civilă, media și comunitate, care vor duce la sensibilizarea copiilor prin activități interesante și atractive, deoarece ... „Dacă picăturile de apă nu ar fi prietene, n-am avea râurile și nu ne-am bucura de răcoarea lor; dacă soarele nu ar fi prietenul planetelor, nu ne-am bucura de culorile și de parfumul florilor; dacă lumina n-ar fi prietena boabelor de rouă, n-am avea prospețimea dimineților și dacă frunzele copacilor n-ar fi prietene, n-am vedea verdele pădurii ... Să ne privim în ochi cu blândețe, să ne dăm mâinile și vom vedea cât de bogați suntem căci stăpânim cea mai valoroasă comoară a lumii – PRIETENIA.”

Copilul învață să se joace, să lucreze, să-și desfășoare activitatea într-un cadru organizat, la început într-o colectivitate, în grup, iar apoi în grupuri diferite. Aceasta îi dă posibilitatea de a comunica mai bine, de a se integra în cadrul aceluși grup, de a deveni mai creativ, de a trage

concluzii. Are posibilitatea de a învăța din experiența altora, de a deveni mai sociabil, de a lega prietenii.

Considerăm că relația de prietenie nu e numai o posibilitate, ci și o necesitate. La această vârstă, școlarii au nevoie să învețe să ia în considerare punctul de vedere al altor copii, să facă schimb de idei și să înțeleagă mai bine experiențele prieteniei lor. Colaborând cu copii dintr-o școală din altă comunitate, le vom trezi elevilor interesul pentru prietenie. Această colaborare sprijină dezvoltarea unei atitudini pozitive, autonome, care să armonizeze relațiile cu sine și cu ceilalți. Dorința noastră se îndreaptă spre a stabili noi și reale punți de comunicare între copii - educatori - comunitate.

Am urmărit să desfășurăm câteva activități educative extrașcolare în parteneriat cu altă unitate de învățământ, alături de copii aflați în categoria grupurilor dezavantajate social, financiar, economic, copii cu CES sau alte dificultăți de socializare, integrare, adaptare la mediul educațional cu ocazia săptămânii „Să știi mai multe, să fii mai bun”.

Activități desfășurate:

1. *A venit primăvara! - povestea copacului din fața casei mele*
2. *Prietenie în cuvinte și culori*
3. *Vizită la muzee virtuale*
4. *Desenăm și gătim împreună*
5. *Vine Iepurașul! – încondeierea ouălor*

Indiferent de distanța dintre noi, de scenariul în care ne desfășurăm activitățile instructiv – educative putem spune că obiectivele urmărite (spre ex: dezvoltarea spiritului de toleranță și cooperare, a sentimentului de bucurie, relaxare și întraajutorare față de toți copiii) au fost atinse cu succes.

BIBLIOGRAFIE

1. Banea., S., Morarasu., V., C., Ghid de resurse practice pentru activitatea de consiliere și orientare a elevilor, Editura Performantica, Iasi, 2009
2. Băran-Pescaru, A., Parteneriat în educație, Editura Aramis Print, București, 2004

PREDAREA FIZICII ÎN ȘCOALA ON-LINE

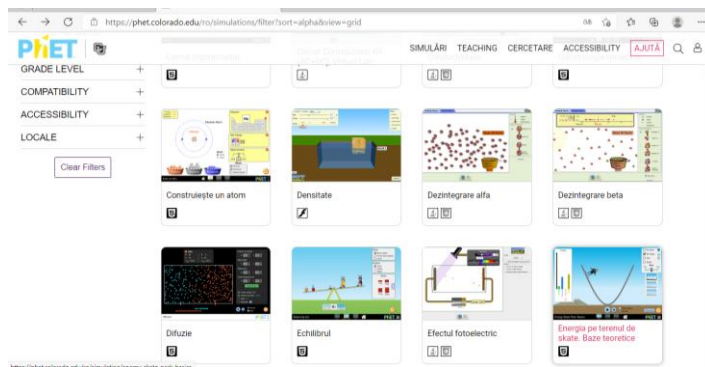
Prof. Duduială Gianina

Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, HD

La fel ca și ceilalți dascăli, și profesorul de fizică a trebuit să facă față unei noi provocări , și anume predarea- evaluarea-învățarea on-line.În plus, la fizică ,principalul obstacol a fost modalitatea de a reproduce virtual experimentele de laborator din lecția de fizică.

Astfel, în studiul fizicii la gimnaziu , pe lângă celebrele resurse www.didactic.ro , unde sunt numeroase lecții ppt , modele de teste, fișe de lucru,etc. ,precum și youtube-pentru materialele filmate , se pot utiliza următoarele resurse:

<https://phet.colorado.edu/ro/simulations/filter?sort=alpha&view=grid> , este una din resursele cele mai folosite în studiul fizicii. Conține numeroase experimente virtuale grupate astfel :Mișcare,Sunet și Unde,Lucrul mecanic, Energia, Puterea,Căldură și Termodinamică,Fizică cuantică,Lumină și Radiații,Electricitate și Magnetism

<http://www.elearning.hum.ro/lectii-online-fizica> conține materiale pentru următoarele lecții de gimnaziu: Viteza medie;Greutatea;Magneții.Refracția luminii;Lucrul mecanic;Difuzia.Legea lui Arhimede;

Magneții

Magneții au proprietatea de a atrage corpurile ce conțin fier.

Magneții pot fi clasificați după diferite criterii:

a) după formă: magneți în formă de bară, disc, porcoavă, ac magnetic etc

b) după modul de obținere: magneți naturali (afaji în natură sub formă de roci), magneți artificiali

c) după intervalul de timp cât își păstrează proprietatea de a atrage corpurile ce conțin fier: magneți permanenți și magneți temporari. Magneții temporari sunt magneții realizați dintr-o înfășurare din sârmă și

Forța electromagnetică.

<https://www.vascek.cz/physicsanimations.php?l=ro> ,conține aplicații (animații și simulări) pentru : Mecanică, Câmp gravitațional ,Oscilații și unde mecanice ,Fizica moleculară și termodinamica ,Electrostatică ,Curent electric ,Semiconductor ,Curentul electric în lichide, Curentul electric în gaze și în vid, Câmp magnetic, Curent alternativ ,Optică ,Teoria relativității restrânse ,Fizică atomică, Fizică nucleară

<https://sites.google.com/site/laboratorvirtualdefizicaii/home/simulari-experimente> , conține resurse despre ; Bacalaureat la fizică, Experimente de fizică ,Materiale de învățare, Resurse online, Școala Altfel, Evaluare națională clasa a VI-a, TIC.

Laborator virtual de fizică Căutați pe aici

[Laborator de fizică](#)
[Bacalaureat la fizică](#)
[Experimente de fizică](#)
[Materiale de învățare](#)
[Resurse online](#)
[Școala Altfel](#)
[Evaluare națională clasa a VI-a](#)
[TIC](#)

Laborator de fizică

- Bacalaureat la fizică
- ERATOSTHENES EXPERIMENT
- Evaluare națională clasa a VI-a
- Experimente de fizică
- Lecții de fizică
- Materiale de învățare
- Resurse online
- Simulări experimente
- Site-uri educaționale
- TIC
- Școala Altfel
- Biografii
- Introducere în echilibrul mecanic.
- Mișcarea de translație. Mișcarea de rotație.
- ▼ Lecturi
 - Ulise-James Joyce
 - Legea lui Arhimede
- RESURSE ONLINE
- ▼ ROSE 2017-2018
 - 11-12
 - 9-10
- Sitemap

Proprietarii site-ului
Iulia Iloașa

Laborator de fizică

Acest site conține materiale care vin în sprijinul învățării fizicii în învățământul preuniversitar.

Site realizat de prof. Colegiul Tehnic "Dorin Pave"

Subpagini (11): [Bacalaureat la fizică](#) [ERATOSTHENES EXPERIMENT](#) [Evaluare națională clasa a VI-a](#) [Experimente de fizică](#) [Lecții de fizică](#) [Materiale de învățare](#) [Resurse online](#) [Simulări experimente](#) [Site-uri educaționale](#) [Școala Altfel](#) [TIC](#)

Comments

You do not have permission to add comments.

In lecțiile de fizică on-line , de un real ajutor sunt manualele digitale:

-manual Fizică, clasa a VI-a, Editura Didactică și Pedagogică,

<https://manuale.edu.ro/manuale/Clasa%20a%20VI-a/Fizica/EDP/A538.pdf>,

-manual Fizică, clasa a VII-a, Editura ArtKlett,

<https://manualedigitaleart.ro/biblioteca/art-fizica7>

- manual Fizică, clasa a VIII-a, Editura ArtKlett,

<https://manualedigitaleart.ro/biblioteca/art-fizica8>

sau Editura Litera,

<https://manuale.litera.ro/manuale/fizica-8/index.html>

6. Alte site-uri utile pentru cadrele didactice de fizica:

<https://fizicachimia.wordpress.com/>

<http://www.learner.org/interactives/parkphysics/parkphysics.html>

<http://www.upscale.utoronto.ca/GeneralInterest/Harrison/Flash/>

<http://www.physicsgames.net/>

<http://www.myphysicslab.com/>

http://www.physics.ccsu.edu/LEMAIRE/genphys/virtual_physics_labs.htm

http://www.edinformatics.com/il/il_physics.htm

<http://interactivesites.weebly.com/physics-and-motion.html>

<http://higheredbcs.wiley.com/legacy/college/halliday/0471320005/simulations6e/index.htm?newwindow=true>

<http://resources.hwb.wales.gov.uk/VTC/2010-11/science/science3-forces/eng/startHere.html>

http://resources.hwb.wales.gov.uk/VTC/16022007/electricity_circuits/lesson.html

<http://www.yteach.co.uk/index.php/search/results/Physics,1,0,3665;18633,0,25,1,tn,1.html>

<http://physics.bu.edu/~duffy/classroom.html>

http://physics.bu.edu/~duffy/NS548_simulations/ITOP_EJS.html

http://www.ostralo.net/3_animations/animations_phys_mecanique.htm

http://webphysics.davidson.edu/physlet_resources/physlet_physics/contents/mechanics/one_d_kinematics/default.html

<https://sites.google.com/site/suportededucational/home>

<http://www.physagreg.fr/animations.php#phys>

<http://www.walter-fendt.de/ph14ro/>

<http://www.fizica.com/>

STRATEGII DIDACTICE EFICIENTE

**Prof. înv. primar Popa Carmen Cristina,
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, HD**

Strategiile didactice folosite de către cadrul didactic în desfășurarea activității de predare-învățare moderne și adaptate nevoilor elevilor care fac parte dintr-o societate tehnologizată aflată în permanent evoluție și schimbare se constituie ca un imperativ al orientării moderne în educație. Școala modernă trebuie să aibă inițiativă și să știe cum să motiveze pe elev în învățare și cum să faciliteze procesul învățării, organizând și dezvoltând strategii de lucru interactive, punând accentul pe utilitatea cunoștințelor și pe necesitatea însușirii lor pentru a se descurca în viață. Profesorii trebuie să fie interesați de ceea ce-și doresc elevii să învețe și de ceea ce pot să facă cu aceste cunoștințe. Rolul cadrului didactic este nu de a îndopa elevii cu diverse cunoștințe, ci de a le arăta ce au de făcut cu acestea. Școala cu inițiative promovează *învățarea prin cooperare* ca formă superioară de interacțiune psihosocială, bazată pe sprijin reciproc, pe toleranță, pe efort susținut din partea tuturor, îndreptat către același scop. Analizând poziția cadrului didactic în fața problemelor instruirii și ale învățării, profesorul Ioan Neacșu afirmă că "educatorii sunt solicitați astăzi, în mod continuu, să promoveze învățarea eficientă și nu orice învățare eficientă, ci una participativă, activă și creativă." Activitățile propuse elevilor în scopul sporirii gradului de implicare activă și creativă în școală, trebuie să asigure: stimularea gândirii productive, a gândirii critice, a gândirii divergente și laterale, libertatea de exprimare a cunoștințelor, a gândurilor, a faptelor. În acest sens apar ca adecvate activitățile care cer spontaneitate și contribuie la dezvoltarea independenței în gândire și practică.

Pentru a avea cu adevărat elevul în centrul activității educaționale, profesorul îndeplinește roluri cu mult mai nuanțate decât în școala tradițională. În abordarea modernă, succesul la clasă depinde de competențele cadrului didactic de a crea oportunitățile optime de învățare pentru fiecare elev, astfel încât fiecărui educabil să i se ofere posibilitatea de a participa la propria sa formare și de a aplica toate noțiunile și conceptele studiate. Astfel, în funcție de context, profesorul acționează mereu, dar adecvat și adaptat nevoilor grupului.

Metodele de învățare moderne fac lecțiile interesante, sprijină elevii în înțelegerea conținuturilor pe care să fie capabili să le aplice în viața reală.

Dintre metodele moderne specifice învățării active care pot fi aplicate cu succes și la elevii din ciclul primar, fac parte: *brainstormingul*, *metoda mozaicului*, *metoda cubului*, *turul galeriei*, *ciorchinele*, *etc.*

1. Brainstormingul

Brainstormingul este o metodă care ajută la crearea unor idei și concepte creative și inovatoare. Pentru un brainstorming eficient, inhibițiile și criticile suspendate vor fi puse de-o parte. Astfel exprimarea va deveni liberă și participanții la un proces de brainstorming își vor spune ideile și părerile fără teama de a fi respinși sau criticați. Se expune un concept, o idee sau o problemă și fiecare își spune părerea despre cele expuse și absolut tot ceea ce le trece prin minte, inclusiv idei comice sau inaplicabile.

2. Mozaicul

Mozaicul sau „metoda grupurilor interdependente” este o strategie bazată pe învățarea în echipă. Fiecare elev are o sarcină de studiu în care trebuie să devină *expert*. El are în același timp și responsabilitatea transmiterii informațiilor asimilate, celorlalți colegi.

În cadrul acestei metode rolul profesorului este mult diminuat, el intervine semnificativ la începutul lecției când împarte elevii în grupurile de lucru și trasează sarcinile și la sfârșitul activității când va prezenta concluziile activității.

Ca toate celelalte metode de învățare prin cooperare și aceasta presupune următoarele *avantaje*:

- stimularea încrederii în sine a elevilor;
- dezvoltarea abilităților de comunicare argumentativă și de relaționare în cadrul grupului;
- dezvoltarea gândirii logice, critice și independente;
- dezvoltarea răspunderii individuale și de grup;
- optimizarea învățării prin predarea achizițiilor altcuiva.

3. Metoda cubului

Metoda cubului presupune explorarea unui subiect, a unei situații din mai multe perspective, permițând abordarea complexă și integratoare a unei teme.

Sunt recomandate următoarele etape:

Realizarea unui cub pe ale cărui fețe sunt scrise cuvintele: *descrie*, *compară*, *analizează*, *asociază*, *aplică*, *argumentează*.

Anunțarea temei, subiectului pus în discuție.

Împărțirea clasei în 6 grupe, fiecare dintre ele examinând tema din perspectiva

cerinței de pe una din fețele cubului.

Descrie: *culorile, formele, mărimile, etc.*

Compară: *ce este asemănător? Ce este diferit?*

Analizează: *spune din ce este făcut, din ce se compune.*

Asociază: *la ce te îndeamnă să te gândești?*

Aplică: *ce poți face cu aceasta? La ce poate fi folosită?*

Argumentează: *pro sau contra și enumeră o serie de motive care vin în sprijinul afirmației tale.*

Redactarea finală și împărtășirea ei celorlalte grupe.

Afișarea formei finale pe tablă sau pe pereții clasei.

4. Turul galeriei

Turul galeriei este o metodă interactivă de învățare bazată pe colaborarea între elevi, care sunt puși în ipostaza de a găsi soluții de rezolvare a unor probleme. Această metodă presupune evaluarea interactivă și profund formativă a produselor realizate de grupuri de elevi.

Astfel, Turul galeriei constă în următoarele:

Elevii, în grupuri de trei sau patru, rezolvă o problemă (o sarcină de învățare) susceptibilă de a avea mai multe soluții (mai multe perspective de abordare).

Produsele muncii grupului se materializează într-o schemă, diagramă, inventar de idei etc. notate pe o hârtie (un poster).

Posterele se expun pe pereții clasei, transformați într-o veritabilă galerie.

La semnalul profesorului, grupurile trec pe rând, pe la fiecare poster pentru a examina soluțiile propuse de colegi. Comentariile și observațiile vizitatorilor sunt scrise pe posterul analizat.

După ce se încheie turul galeriei (grupurile revin la poziția inițială, înainte de plecare) fiecare echipă își reexaminează produsul muncii lor comparativ cu ale celorlalți și discută observațiile și comentariile notate de colegi pe propriul poster.

Utilizarea acestor metode antrenează elevii într-o continuă participare și colaborare, crește motivarea intrinsecă deoarece li se solicită să descopere fapte, să aducă argumente pro și contra, să se implice activ în activități care le stimulează dorința de cunoaștere și descoperire de lucruri noi. Lucrul în echipă dezvoltă atitudinea de toleranță față de ceilalți și sunt eliminate motivele de stres iar emoțiile se atenuază.

În opinia mea personală, procesul instructiv-educativ va avea succes doar în momentul în care profesorul conștientizează nevoile cognitive și psiho-emoționale ale copiilor iar, ca urmare a acestui lucru, este deschis spre formare și dezvoltare profesională și personală continuă astfel încât să îmbunătățească și să ajusteze procedura de lucru în beneficiul elevului, oferindu-i acestuia un mediu

propice de învățare care să îi stimuleze gândirea critică, creativitatea, imaginația, rezolvarea creativă a problemelor, nu doar operațiile inferioare ale gândirii.

VALORILE UMANE DE BAZĂ PE CARE TREBUIE SĂ LE TRANSMITEM ELEVILOR NOȘTRI

**Prof. înv. primar Popa Carmen Cristina,
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, HD**

Este foarte important să cunoaștem nevoile emoționale ale elevilor noștri și cum se vede lumea prin ochii lor deoarece acest lucru ne ajută să înțelegem multe dintre problemele de comportament ale unora, de ce unii copii reacționează într-un anumit mod și nu în cel așteptat de noi, modul în care acționează și se comportă alții, etc..

Mai mult decât atât, în relația cu elevii noștri, avem tendința naturală de a ne comporta cu ei așa cum s-au comportat părinții și profesorii noștri, chiar dacă multe dintre atitudinile lor ne-au provocat suferință la acea vreme și ne-au făcut să ne simțim neiubiți, nerespectați, neglijați, nerespectați etc. Cu alte cuvinte, noi adulții avem răni nevindecate din propria copilărie. Dintre toate tiparele pe care le-am copiat, cele mai dăunătoare sunt vina, rușinea și critica, pe care, involuntar le transmitem mai departe generațiilor următoare de copii, elevi. Persoanele care dețin aceste tipare devin persoane ușor de controlat și de manipulat. Preferabil este ca vinovăția să fie înlocuită cu responsabilitatea pentru propriul comportament și să învățăm copiii să-și asume responsabilitatea pentru tot ceea ce face. Aceste modele de gândire ne țin pe loc, ne fac neproductivi și ineficienți, consumându-ne toată energia pe care ar fi trebuit să o canalizăm spre lucruri mult mai utile și benefice pentru evoluția noastră, slăbesc încrederea în sine, împiedicându-ne să ne iertăm, să ne acceptăm, să ne iubim și să ne iertăm. Critica este la fel de nocivă, precum laudele exagerate sau nerealiste deoarece descurajează și demotivează copilul. Copiii trebuie lăudați, însă în mod realist, apreciind efortul depus în realizarea succesului, în acest mod hrănind încrederea în sine a acestora. Mulți consideră că așa numita " critică constructivă" este ruptă din rai, însă lucrurile nu stau chiar așa; dimpotrivă, această mentalitate taie aripile celor care cred în capacitățile proprii de a realiza ceva, îl demotivează și îl fac să se simtă neiubit, devalorizat și neacceptat.

Adevăratele valori se transmit doar prin puterea exemplului personal. Cu alte cuvinte, nu-i poți da elevului tău iubire necondiționată dacă tu nu te iubești și accepți pe tine însuși, nu-i poți da libertate dacă tu ești închisată în convingeri limitatoare, nu-i poți insufla curajul dacă ție îți este teamă de schimbare și de eșec, nu-l poți învăța încrederea în sine dacă tu nu o ai, nu poți comunica eficient cu el dacă tu nu ai dezvoltat această abilitate, nu-i poți spune: "*Fii responsabil pentru acțiunile tale!*", când tu fugi de responsabilitate. Deci, nu-i poți cere să fie ceea ce tu nu ești deja. Copilul nu devine ceea ce este învățat, ci ceea ce ești tu, ceea ce vede la tine ca adult. Perfecțiunea nu există, este doar o iluzie. Copiii nu doresc ca profesorii să fie perfecți, ci să trăiască împreună experiențe care ajută la dezvoltarea și evoluția personală, intelectuală a amândurora.

Cea mai mare nevoie emoțională a copiilor este iubirea necondiționată, aceea de a fi apreciat, respectat și valorizat pentru ceea ce este el, doar pentru faptul că există, nu pentru ceea ce realizează el în acord cu aspirațiile, proiecțiile, dorințele și obiectivele noastre cu privire la el.

O altă valoare extern de importantă pe care trebuie să o transmitem elevilor noștri este libertatea de a fi tu însuși și de a deveni cea mai bună variantă a ta, în ritmul propriu și urmându-ți drumul personal. Copiii trebuie lăsați să testeze, să aibă propriile experiențe devenind astfel un adult competent și capabil să ia decizii pentru el însuși. Ei au dreptul de a greși și de a învăța din greșelile sale. Fiecare dintre noi dorim să avem propria experiență de viață pentru că ne respectăm individualitatea.

A treia valoare nobilă pe care o avem în vedere este curajul. Mulți dintre noi considerăm ca pe o formă de lipsă de respect momentul în care un elev își contrazice profesorul cu argumente și cu o tonalitate decentă; în acest mod ajungând să transmitem copiilor că ideea de a avea curaj nu te ajută la nimic, dimpotrivă, te duce în situații în care să te simți ridiculizat, rușinat, respins. Curajul înseamnă a simți teamă într-o anumită situație și a vedea dincolo de acest sentiment, fără a te opri din drumul tău. Curajul este atunci când greșești de mai multe ori și nu te dai bătut, atunci când nu te mulțumești cu un lucru doar pentru că este sigur, ci reușești să pășești pe drumul incert dar plin de posibilități, atunci când nu îți negi identitatea pentru a fi acceptat de ceilalți, atunci când recunoști că ți-e teamă, atunci când știi să spui nu, atunci când te porți după principiile tale, atunci când plângi și ești vulnerabil în fața altei persoane, atunci când ești tu însuși, atunci când recunoști că ai greșit. A avea curaj este o îmbinare între încrederea în sine și asumarea responsabilității, este acțiunea care te determină să ieși din zona de confort. Totodată,

curajul vine din eliberarea de teama de a greși și de stigmatul eșecului. Adevăratul eșec nu este greșeala însăși, ci credința că poți ajunge să ai succes fără să ai experiența eșecului în acțiunile tale. E important să-i învățăm pe copii arta de a greși, faptul că orice activitate nu poate fi făcută bine din prima (exemple: mersul pe bicicletă, înotul, mersul pe role, orice alt lucru pe care-l faci pentru prima dată în viață) și să le explicăm faptul că astfel este cu orice lucru pe care-l va face pentru prima dată în viață. Să-i lăsăm să conștientizeze progresele lor de la o zi la alta și să observe cum, greșind, de fapt învață, să-i încurajăm și să le explicăm că este doar o chestiune de timp și de practică până în momentul în care își vor însuși și dezvolta pe deplin acele abilități. Dar de câte ori putem să greșim? De câte ori este nevoie, în funcție și de succesul pe care ni-l dorim. Copiilor e nevoie să le transmitem mesajul de a face lucrurile de care se tem, care le vor aduce beneficii și din care vor avea de câștigat.

Factorul cheie în succesul oricărui copil este încrederea în sine. Încrederea și stima de sine sunt două lucruri diferite; stima de sine este o componentă a încrederii în sine, alături de acceptarea de sine și imaginea de sine, tu vei face față. Este acea putere interioară care îți dă impulsul pentru a acționa și care te propulsează către succes. Ea presupune să ai acel sentiment că, indiferent ce s-ar întâmpla, indiferent ce provocări și situații ai întâmpina Până la vârsta de șapte ani, încrederea în sine nu este formată iar copilul este modelat de mediul și de oamenii care îl înconjoară, tocmai de aceea sunt atât de importanți primii șapte ani din viața unui copil. Încrederea în sine se învață de la cei din jur, absorbind-o de la ei. Cel mai nociv factor care contribuie la scăderea încrederii în sine este critica, care îl sărăcește pe copil de propria personalitate, căutând totdeauna aprobarea și validarea celorlalți. Atunci când greșește este important să-i adresezi copilului întrebări pentru a conștientiza consecințele acțiunilor sale și pentru a desprinde o lecție de viață pentru ca pe viitor să nu mai repete aceeași greșeală. Nu trebuie să ne luptăm totdeauna împotriva firii copiilor, să căutăm să-i schimbăm în funcție de aspirațiile și proiecțiile noastre, ci să le inspirăm încredere în ei înșiși, să construiască pe plusurile lor, nu pe minusuri. Goana după perfecțiune și performanțe greșit înțelese îi fac pe copii să se teamă de fiecare pas pe care-l fac. Este necesar să alimentăm încrederea în sine a copilului cu aspecte pozitive și realiste, să evităm atât subestimarea, cât și supraevaluarea. Copilul face eforturi uriașe în a-și mulțumi părinții și profesorii, de aceea este important să-i admirăm și să le recunoaștem, apreciem calitățile și reușitele, efortul lor în orice acțiune pe care o întreprind pentru a fi repetate și stabilizate.

Următoarea valoare pe care e necesar să o transmitem copiilor este comunicarea. O bună comunicare nu este definită prin lipsa conflictelor, ci prin gestionarea acestor situații conflictuale într-un mod constructiv. Regulile de comportament nu se impun copiilor cu autoritate, ci este important să le explicăm și să le argumentăm de ce le cerem lucrurile respective și ce vor avea de câștigat în urma acestora, precum și ce vor avea de pierdut dacă nu le realizează. Elementul cheie în relaționarea cu elevii este respectul și comunicarea de la egal la egal. Poți să-i ceri copilului doar ceea ce tu-i oferi: respect, dacă tu îl tratezi cu respect, demnitate, apreciere, atenție etc.. Nevoile nesatisfăcute și lipsa de informații sunt doi factori care-l duc pe copil de cele mai multe ori spre manifestarea unui comportament nedorit. Înțelegerea acestora și folosirea unei comunicări eficiente vor duce la rezolvarea mult mai ușoară a situației, precum și la aplanarea conflictelor. Este recomandat să nu folosim tăcerea ca pe un mijloc punitiv pentru anumite comportamente indezirabile ale copiilor. Personal, de multe ori, din neștiință și bună-intenție am folosit sintagma: " Pentru că nu mi-a plăcut ce ai făcut, nu doresc să mai vorbim, nu doresc să mai am vreo legătură cu tine" sau îl ignoram pur și simplu. Studiile spun că tăcerea poate fi foarte dureroasă pentru copilul care îți caută constant aprobarea. Atunci când copiii greșesc, e indicat să folosim comunicarea pentru a înțelege ce anume l-a determinat să se comporte sau să acționeze astfel. Fără a afla motivul care stă în spatele acțiunilor doar pedepsindu-l, nu facem altceva decât să alimentăm frustrări și comportamente nedorite, care pot lua amploare pe viitor. Comunicarea este cea care deschide multe uși și care va putea fi folosită și mai târziu, când gradul de control asupra copilului va scădea. În cartea *Comunicarea Nonviolentă* scrisă de dr. Marshall Rosenberg, se prezintă pilonii și condițiile de bază pentru o comunicare eficientă, asertivă: Să transmitem celorlalți ceea ce simțim și observăm neadecvat la ei în termeni de comportament, însă fără să-i etichetăm și evaluăm, criticăm; Să ne exprimăm liber sentimentele și trăirile provocate de acțiunile persoanei care ne-a provocat aceste simțăminte nu tocmai plăcute, însă având grijă să nu raportezi emoțiile la persoana în cauză; Să ne asumăm responsabilitatea pentru sentimentele noastre; Să emitem o cerere specifică, prin folosirea unui limbaj afirmativ, clar, concret, centrat pe acțiuni.

Responsabilitatea este o altă valoare umană pe care urmărim să o transmitem copiilor și face referire la asumarea răspunderii pentru cine suntem și devenim și pentru toate experiențele pe care le trăim, precum și pentru toți oamenii pe care-i atragem în viața noastră. Copiii educați în acest mod au o tendință mai scăzută de a se victimiza, tocmai pentru că condamnă pe ceilalți

pentru nefericirea lor, sunt persoane proactive, implicate în atingerea obiectivelor lor, nu așteaptă oportunități, ci trăiesc experiențe pe care le transformă în oportunități, sunt actori, nu spectatori în viața lor.

Ultima valoare pe care o voi aminti este recunoștința, care se definește prin a te situa într-o stare de prosperitate și plenitudine, acea stare care ne face să ne bucurăm de tot ceea ce avem în prezent, ceea ce ne conduce spre alte lucruri bune pe care le vom obține. Copiii, în mod natural, se bucură din orice lucru și găsesc fericirea în tot ceea ce-i înconjoară., trebuie doar să îi încurajăm să fie naturali și sinceri cu ei înșiși și cu cei din jur.

Bibliografie:

Marshall Rosenberg, *Comunicarea Nonviolentă*, Casa Editorială Ponte, București, 2014.

Adriana Mițu, *Puterea părinților, Succesul copilului tău depinde de tine*, , București, 2015.

ROLUL DISCIPLINEI *DEZVOLTARE PERSONALĂ* ÎN FORMAREA VIITORULUI ADULT

**Prof. înv. primar Silveșan Nicoleta,
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, HD**

Disciplina Dezvoltare personală urmărește formarea și dezvoltarea capacității de autoînțelegere, autocunoaștere și autodezvăluire a copiilor. Dezvoltarea personală vizează în primul rând evaluarea și dezvoltarea aspectelor emoționale, cognitive, comportamentale și interpersonale ale copiilor. Acestea sunt dependente în primul rând de factorii dezvoltării, respectiv de vârsta acestora, punându-se accent pe caracteristicile și aptitudinile fiecărui copil în parte.

Necesitatea acestei discipline rezultă din următoarele aspecte:

- Copiii crescuți într-un mediu stimulat au o dezvoltare cognitivă, emoțională și socială accelerată în comparație cu cei crescuți într-un mediu restrictiv. Calitățile unice pe care le are fiecare persoană: aptitudini, abilități, talente, nevoi, valori, interese, stilul de viață încep să se creeze din perioada copilăriei timpurii.
- Sub formă de joc, copiii învață cum le place cel mai mult să învețe, ce este încrederea în sine, cum să-și exprime emoțiile, modalitățile concrete de a relaționa cu familia și prietenii, achiziționează cunoștințe despre meserii, își formează și exersează abilități și chiar atitudini despre muncă.

Metodele și tehnicile folosite vor avea drept scop: explorarea de situații noi, provocarea unor comportamente și emoții pentru diagnosticarea unei probleme, antrenarea în găsirea soluțiilor. Tehnicile pot fi adaptate situației și pot fi sub forma exercițiilor de familiarizare a participanților între ei, de cunoaștere și intercunoaștere, de comunicare verbală/nonverbală, de empatizare, de rezolvare de probleme, luarea deciziilor, scenarii metaforice, jocuri de rol etc.

Scopul acestei discipline este dezvoltarea capacității copiilor de a trăi împreună cu ceilalți prin însușirea și aplicarea normelor de conduită necesare în diferite contexte de viață, alfabetizarea moral-civică a copiilor, dezvoltarea unor atitudini pozitive față de propria persoană

și față de ceilalți. În activitățile de dezvoltare personală toți copiii sunt considerați speciali și valoroși pentru că sunt unici, ei învățând să ia decizii responsabile.

Această disciplină are un accentuat caracter explorator și practic-aplicativ și presupune implicarea directă a elevilor. Elevii conștientizează, exersează abilități și atitudini într-un mediu prietenos de învățare, devin responsabili pentru modul în care se implică în jocurile și activitățile propuse. De aceea, strategiile recomandate pentru orele de Dezvoltare personală sunt cele activ-participative.

Astfel, metode de predare-învățare eficiente la Dezvoltare personală sunt:

- Învățarea prin descoperire realizată în contexte familiare copilului;
- Conversația euristică bazată pe un dialog dinamic și constructiv cu elevii clasei;
- Jocul de rol bazat pe empatie;
- Dramatizarea care creează situații noi și concrete de învățare.

O strategie de lucru în clasă este tranziția de la lucrul individual (câteva minute necesare autoexplorării), lucrul în diadă, triadă, lucrul în grupe mici (4-6 copii aleși pe diferite criterii) și finalizând de fiecare dată cu discuții în grupul mare al clasei, prin analiza exercițiului.

Metodele și tehnicile de lucru se desfășoară în mare parte prin joc și răspund în primul rând nevoii copilului de mișcare, diversitate și de cunoaștere, de descoperire a lor și a ceea ce gravitează în jurul lor. Am folosit cu succes la clasă desenul și pictura, jocul cu lutul sau plastilina, poveștile și poezia, jocul cu marionete și punerea în scenă a spectacolelor, experiența senzorială prin dezvoltarea simțurilor precum văzul, auzul sau mirosul, precum și explorarea emoțiilor și a sentimentelor, mișcarea corporală. Astfel elevii au învățat cum să facă față diferitelor situații din viață, să trăiască stări afective pozitive, să comunice, să aparțină unui grup, să devină conștienți de propriile resurse și ale celorlalți, să descopere lucruri valoroase despre sine și despre ceilalți.

DISLEXIA- IMPLICAȚII ASUPRA ÎNVĂȚĂRII

**Prof. învă. primar Silveșan Nicoleta,
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, HD**

Copiii cu dificultăți de învățare au fost și sunt o realitate, indiferent de cultură, cetățenie, etnie, limbă, nivel al veniturilor sau mediu social, astfel că specialiștii din diverse domenii au căutat soluții pentru a veni în sprijinul acestora, în vederea adaptării și integrării lor eficiente, atât în mediul școlar, cât și în spațiul social, în general.

Termenul de dizabilitate este un termen generic pentru afectări, limitări de activitate și restricții, care denotă aspecte negative de interacțiune dintre individ și factorii contextuali în care se regăsește. Este un termen mai circumscris și are în vedere abilitățile antrenate în actul învățării și evidențierea lipsei acestora.

Dislexia este o deficiență de învățare frecventă care împiedică dezvoltarea capacității de a citi. Persoanele cu dislexie nu au un nivel mai scăzut de inteligență și nu învață mai greu alte lucruri în afară de citit. Totuși, incapacitatea de a citi repede sau fluent poate face multe arii de studiu greu de urmat. Cititul este un proces cognitiv complex. Copiii învață să citească prin "traducerea" sau decodificarea sunetelor ce formează un cuvânt (foneme). Pe măsură ce copilul începe să recunoască cuvintele, citirea devine un proces automat. Pentru copiii cu dislexie, citirea se face altfel; aceștia au probleme în a decoda fonemele și au deci probleme în învățarea cititului și a scrisului ortografic. Pot avea probleme în reținerea fonemelor și a cuvintelor, cititul devenind încetinit și inexact. Copiii cu dislexie mai au probleme cu pronunțarea corectă a cuvintelor, scrierea de mână, planificarea și organizarea operațiilor matematice. Semnele dislexiei variază în funcție de vârstă. Dacă elevul are unul sau două semne, nu înseamnă că are dislexie. Totuși, dacă el are mai multe semne din cele listate mai jos, poate însemna că ar trebui testat de un logoped.

Manifestări ale dislexiei

un copil preșcolar poate să:

- vorbească mai târziu decât ceilalți copii;
- să aibă dificultăți mai mari decât alți copii în pronunțarea cuvintelor;

- să adauge mai încet cuvinte noi în vocabular și să aibă probleme în reamintirea cuvântului corect;
- să aibă probleme în învățarea alfabetului, a numerelor, zilelor săptămânii, a culorilor, a formelor, la scrierea și citirea propriului nume;
- să aibă dificultăți la recitarea de poezioare de la grădiniță sau a cuvintelor care rimează;
- să dezvolte târziu capacitățile motorii de finețe;
- să aibă dificultăți la separarea sunetelor în cuvinte și agregarea sunetelor pentru a forma cuvinte.

un copil de la grădiniță pâna în clasa a patra poate să:

- aibă dificultăți la citirea cuvintelor singulare, care nu sunt înconjurate de alte cuvinte; să învețe greu legătura dintre litere și sunete;
- să confunde cuvinte mici cum ar fi "în" .

Chiar și cu ajutorul tratamentului, dislexia poate rămâne o maladie cronică, persistentă, care se va menține și la maturitate. Beneficierea de tratament în copilărie poate îmbunătăți și menține abilitățile de citire ale copilului, așa că părintele trebuie să fie îndrumat să ia legătura cu un Cabinet de logopedie și să înceapă terapia cu un specialist care are pregătirea necesară pentru rezolvarea unor astfel de probleme.

Bibliografie: prof. logoped Chirilă, Mihaela „Dislexia : ghidul profesorului și al părinților”

TEORIA PERSONALITĂȚII DIN PERSPECTIVA LUI ALLPORT

**Prof. Consilier școlar Tucaliuc Marcela,
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, HD**

Potrivit lui Gordon W. Allport, **la baza personalității stau trăsăturile de personalitate**, ce contribuie la structurarea personalității în ansamblu.

Tendința generală în psihologie este de a considera **trăsăturile de personalitate ca descriptorii ai comportamentelor individului**. Cu alte cuvinte, trăsăturile descriu, se referă la tipul de comportament pe care îl are un individ. De exemplu, o trăsătură de personalitate poate să fie altruismul, ce descrie o serie de comportamente de ajutorare a celorlalți și interesul față de ceilalți pe care individul le manifestă.

În plus, din perspectiva lui Allport, personalitatea indivizilor influențează comportamentul lor, trăsăturile de personalitate determinând adaptarea individului la mediul înconjurător. În acest sens, **trăsăturile de personalitate influențează manifestarea comportamentelor**, cauzează manifestarea anumitor comportamente. De exemplu, un individ fiind prietenos (trăsătură de personalitate) se poate adapta într-un mediu nou printr-un comportament binevoitor față de ceilalți.

De asemenea, trăsăturile de personalitate sunt relativ stabile în timp. Asadar, **un individ poate manifesta aceeași trăsătură de personalitate în diverse situații de-a lungul timpului**. De exemplu, un individ determinat își poate manifesta această trăsătură de personalitate în situații diferite: la școală, în relația cu prietenii, sau apoi, după mai mulți ani, la locul de muncă. În acest mod, comportamentul indivizilor poate să fie într-o oarecare măsură previzibil.

Ierarhizarea trăsăturilor de personalitate

Conform lui Allport, **trăsăturile de personalitate determină comportamentul unui individ în proporții diferite**. Drept urmare, ele au fost ierarhizate în următorul mod: trăsături cardinale, trăsături centrale și trăsături secundare.

- **Trăsăturile cardinale** sunt în general în număr de 2-3 și definesc individul în mod fundamental. Ele influențează toate aspectele principale ale vieții unui individ, amprentând comportamentele individului în mod general. Drept urmare, deseori un individ este identificat de ceilalți prin intermediul acestor trăsături.

Exemple de trăsături cardinale sunt: altruismul, malițiozitatea, narcisismul, militantismul, pacifismul etc.

Astfel, o trăsătură cardinală a unei persoane precum Gandhi poate fi pacifismul, acesta promovând în special modalități non-violente de protest pentru dobândirea drepturilor cetățenilor indieni. Iar această trăsătură a influențat activitatea sa în general.

- **Trăsăturile centrale** sunt în general în număr de 5-10 și cauzează un număr foarte mare și divers de comportamente. Drept urmare, ele sunt ușor de identificat.

Exemple de trăsături centrale: determinarea, sinceritatea, prietenia, trândăvia etc.

Un exemplu de determinare poate fi cel al activistului Martin Luther King, Jr., membru al mișcării pentru drepturile civile ale Afro-Americanilor. Acesta a manifestat această trăsătură de personalitate în diverse momente de-a lungul timpului, pentru promovarea idealurilor sale, în ciuda obstacolelor întâlnite. Astfel se poate observa un pattern de comportament (o serie de comportamente similare întâlnite în mai multe situații) caracterizat de determinarea sa în context diferite.

- **Trăsăturile secundare** sunt mai puțin stabile și determină un număr considerabil mai redus de comportamente. Ele sunt contextuale, depind de situație, neinfluențând viața individului în mod general.

Exemple de trăsături de personalitate secundare: timiditatea, expansivitatea etc.

Astfel, o persoană poate să manifeste un comportament timid în relație cu persoanele străine, însă nu și în cazul persoanelor cunoscute sau apropiate. Acest tip de trăsături se pot referi inclusiv la *preferințele personale față de anumite obiecte sau practici*. De exemplu, un individ poate prefera să poarte haine formale, pe când alt individ poate prefera hainele informale, mai comode.

De precizat că trăsăturile de personalitate au un **caracter particular, sunt specifice individului** și reflectă unicitatea sa. De exemplu, o trăsătură centrală pentru un individ poate să fie neimportantă pentru un alt individ.

De asemenea, trăsăturile de personalitate sunt caracterizate de **flexibilitate și mobilitate**. Cu alte cuvinte, o trăsătură centrală poate deveni secundară în anumite circumstanțe, sau invers. Această caracteristică asigură adaptabilitatea individului în situații diferite și noi și reflectă evoluția sa psihologică.

Această flexibilitate a trăsăturilor de personalitate prezintă și avantaje. De exemplu, un individ a cărui trăsătură secundară este timiditatea, e posibil să își depășească această timiditate în cazul în care persoanele străine cu care interacționează sunt noii săi colegi. În acest mod, individul se poate adapta la noul său statut de coleg în grupul respectiv.

RECOMANDĂRI PSIHOPEDAGOGICE PRIVIND GESTIONAREA TRISTEȚII LA COPIII PREȘCOLARI ȘI ȘCOLARII MICI

**Prof. Consilier școlar Tucaliuc Marcela,
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, HD**

CE POT SEMNALA STĂRILE DE TRISTEȚE?

Stările de tristețe pot semnala situații de pierdere (divorțul părinților, decesul unui părinte, respingerea de către ceilalți, pierderea jucăriei preferate, mutarea neașteptată a unui coleg de grupă, etc.) . Fiecare copil reacționează diferit la pierdere. Sunt situații în care copilul manifestă furie, care poate fi o mască a tristeții. Copiii care trăiesc aceste evenimente neplăcute de viață, pot manifesta mai târziu tristețe, abia după ce furia a fost acceptată.

DE REȚINUT!

Atunci când copiii se simt triști, au nevoie de sprijinul părinților pentru a face față situațiilor dificile în care se află. Au nevoie să se simtă iubiți, în siguranță și acceptați.

RECOMANDĂRI

1. Validează/ recunoaște emoția- această validare transmite copilului mesajul că este înțeles și acceptat pentru modul în care se simte. De exemplu poți spune : ”Înțeleg că ești trist. Este firesc să te simți așa.”

2. Ajută copilul să verbalizeze emoția – este cea mai eficientă metodă de descărcare și control a tristeții.

► În această fază îl ajuți pe copil să lege emoția de context. Facilitezi exprimarea emoțiilor copilului, dacă îl ajuți pe copil să utilizeze mesajele la persoana I (de ex.”Sunt trist”).

► Poți, împreună cu copilul, să desemnezi o păpușă (sau un alt obiect) ca fiind ”păpușa emoțiilor”. Ea va fi ținută într-un loc special pentru momentele când copilul se simte trist sau supărat.

De reținut! Ca adult, nu trebuie să preiei controlul situației emoționale. Rolul părintelui este de a fi facilitator, nu de controlator. Scopul este de a-l învăța pe copil să fie independent și să aibă un control emoțional.

3. Inițiază acțiuni care să îl ajute pe copil să își recâștige confortul emoțional.

În această fază poți să propui copilului o activitate întrebându-l: ”Ce ți-ar plăcea să faci? Ce te-ar ajuta acum să te simți mai bine?”. Dacă copilul nu se poate opri din plâns, direcționează-i atenția spre o altceva, urmând ca să revii la un moment mai potrivit, după ce s-a oprit din plâns.

4. Manifestă un comportament de liniștire pentru a-l ajuta pe copil să recâștige confortul emoțional, de exemplu: mângâieri, îmbrățișări, ton cald, etc.

5. Oferă un exemplu personal de manifestare a tristeții- modul în care reacționăm ca adulți reprezintă primul context de învățare pentru copil.

6. Apelează la un consilier școlar sau specialist- atunci când frecvența episoadelor de tristețe nu scade, deși ca părintele ai aplicat tot ceea ce îi stă în putință să schimbi comportamentul copilului.

DE RETINUT!

Părintele are un rol esențial în a ajuta copilul să învețe abilitatea de gestionare a emoției de tristețe atunci când:

- ▶ Oferă confort.
- ▶ Permite copilului să plângă.
- ▶ Redirecționează atenția către o altă activitate care îi redă copilului confortul emoțional.
- ▶ Ajută copilul să verbalizeze emoțiile.
- ▶ Ajută copilul să identifice o strategie de rezolvare a problemei cu care se confruntă.

ASPECTE PRACTICE ALE ABORDĂRII TRANSDISCIPLINARE LA CLASA a IV-a

**Prof. înv. primar David Mariana Rodica,
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, HD**

Profundele transformări din cadrul societății afectează direct și sensul învățământului românesc. Este nevoie de o abordare modernă, de un nou mod de gândire pentru depășirea granițelor rigide între disciplinele de învățământ în vederea explicării mai în profunzime a fenomenelor.

Activitățile pe discipline trebuie să alterneze cu cele transdisciplinare pentru crearea unui context al predării integrate, în care întreaga activitate să fie centrată pe elev, pe demersurile intelectuale și afectiv ale acestuia. Este tipul de activitate unde cunoștințele și capacitățile sunt transferate de la o arie curriculară la alta. Prin intermediul acestor activități se urmărește atingerea obiectivelor tuturor ariilor curriculare într-un context integrat. Termenul poate fi asociat cu cel de activitate tematică.

Tema „Iarna” oferă multiple posibilități de realizare a unor activități transdisciplinare și de învățare prin cooperare. La sfârșitul unității de învățare „Baba Iarna intră-n sat” la Limba și literatura română am realizat o astfel de activitate cu elevii clasei pe care o conduc. Activitatea s-a desfășurat pe parcursul a patru ore de curs, cu câteva zile înainte de vacanța de iarnă. Au fost vizate conținuturile specifice disciplinelor Cunoașterea mediului, Limba română, Matematică, Educație muzicală, Abilități practice, Educație plastică, Educație fizică.

Scopul activității: consolidarea, sistematizarea și îmbogățirea cunoștințelor despre anotimpul iarna, sensibilizarea elevilor cu privire la acest anotimp, realizarea unor creații proprii inspirate de specificul acestuia.

Obiectivele urmărite au vizat toate obiectivele de învățământ din Planul-cadru pentru clasa a IV-a:

- Să prezinte interes pentru activitate;
- Să recunoască schimbările petrecute în natură în acest anotimp;
- Să identifice aspecte specifice ale activității oamenilor, a copiilor, aspecte ale vieții animalelor;
- Să realizeze importanța existenței acestui anotimp în zonele noastre;
- Să descrie în limbaj propriu acest anotimp, să recite versuri sugestive;
- Să redacteze o scrisoare către Moș Crăciun, ca o altă pagină din creația personală a elevilor intitulată „Cărticica mea de iarnă”;
- Să identifice modalitățile de prezentare a iernii în textele literare, în muzică, pictură, în obiceiuri și tradiții creștine;
- Să interpreteze vocal și cu mișcări adecvate cântece de iarnă și colinde;

- Să realizeze lucrând în echipă imagini din piesele de puzzle și podoabe pentru Pomul de iarnă;
- Să rezolve exerciții și probleme cu conținutul adecvat temei;
- Să coopereze la realizarea sarcinilor de echipă;
- Să-și respecte partenerii de dialog și de lucru.

Forme de realizare a activității: frontală, individuală, pe echipe.

Metode și procedee: conversația, explicația, exercițiul, problematizarea, munca independentă, munca în echipă, jocul didactic, audiția muzicală.

Tipuri de evaluare: formativă continuă centrată pe obiective, individuală, în echipă.

Scenariul didactic a cuprins următoarele momente:

- Stârnirea interesului elevilor printr-o ghicitoare a cărei răspuns a fost cuvântul „iarnă”.
- Discuții despre acest anotimp vizând în special obiective ale cunoașterii mediului: care sunt lunile de iarnă, ce schimbări s-au petrecut în natură, elemente despre viața plantelor, viața animalelor domestice și a celor sălbatice, a insectelor, aspecte ale activității oamenilor și a copiilor.
- Prezența anotimpului iarnă în textele literare studiate („Iarnă”, de Vasile Alecsandri, „Iarnă”, de Nicolae Labiș, „Crăiasa Zăpezii”, de H.C.Andersen, „Cu sania”, de Ion Agârbiceanu, „Fram, ursul polar”, „Colindătorii”, de Mihail Sadoveanu, „Copiii și păsărelele”, de Eugen Jianu și în muzică. Ea apare sub denumirile: „Doamna iarnă”, „Crăiasa Zăpezii”, „Baba-Iarnă”.

Elevii au fost solicitați să explice ce simbolizează aceste îmbinări de cuvinte, să dea exemple concrete din textele literare studiate și din cântecele învățate. Astfel, elevii au citit, au recitat, au descris în propriile cuvinte anotimpul, au cântat.

Prezența iernii în pictură au exemplificat-o prin lucrări realizate în orele de educație plastică, apou au admirat albume de pictură, lucrări ale artiștilor consacrați. În urma observațiilor am concluzionat că albul zăpezii simbolizează curățenia, puritatea. Asemeni ei, trebuie să fie și sufletul oamenilor pentru a întâmpina cum se cuvine sărbătorile creștine. Să ne străduim deci să fim mai buni, înțelegători, toleranți, milostivi.

- *Momentul de muncă independentă* a presupus ca fiecare elev să compună o scrisoare adresată lui Moș Crăciun după ce, în prealabil s-au purtat discuții în legătură cu felul în care se redactează o scrisoare. Evaluarea acestei activități s-a făcut individual. Scrisoarea constituie încă o pagină pe care am adăugat-o celorlalte din „Cărticica mea de iarnă”, care cuprinde și alte creații ale elevilor legate de acest anotimp.
- *Primul moment de muncă independentă în echipă*- colectivul de elevi a fost împărțit în cinci echipe a câte cinci elevi. Fiecare echipă a primit într-un plic piesele unui puzzle pentru asamblarea căruia era necesară rezolvarea unor exerciții de matematică scrise pe dosul fiecărei piese. Elevii au rezolvat câte două exerciții, au așezat piesele în ordinea crescătoare a rezultatelor, le-au lipit pe un suport de carton și s-a obținut imaginea inițială. Procedeu acesta permite autocontrolul și corectarea imediată a eventualelor greșeli.
- *Expunerea lucrărilor* realizate și evaluarea activității echipelor. Prin reprezentanți au fost prezentate pe rând lucrările și fiecare echipă a interpretat, după caz, o poezie, un cântec, o ghicitoare, o colindă care se potrivea cu imaginea obținută (peisaj de iarnă, om de zăpadă, brad împodobit, derdeluș cu copii săniuțe, colindători). Aceste momente au creat o atmosferă relaxantă și un sentiment de mulțumire. Elevii au fost fericiți să vadă în

lucrarea finită aportul personal. Imaginile puzzle obținute constituie piese importante ale portofoliului realizat la cunoașterea mediului.

- *Al doilea moment de muncă independentă în echipă*- pe fondul muzical „Anotimpurile” de Antonio Vivaldi, elevii au realizat ornamente pentru Pomul de iarnă. Evaluarea s-a făcut pe echipe, iar lucrările au fost expuse în clasă pentru a o împodobi în vederea serbării de Crăciun.
- *Rezolvarea frontală a unui rebus*- la care, e verticala A-B s-a obținut cuvântul VACANȚĂ. Cerința era de a completa cele șapte orizontale cu cuvintele care lipseau din textul poeziei Sorcova.

Activitatea astfel concepută lasă multă libertate de acțiune și de exprimare atât învățătorului, cât și elevilor. Ea s-a dovedit a fi o modalitate plăcută și eficientă, a favorizat o învățare activă integrată, a fost un bun prilej de verificare și testare a capacităților intelectuale, a aptitudinilor creatoare ale elevilor oferindu-le în același timp posibilitatea de a se exprima pe ei înșiși.

ARTA DE A STUDIA EFICIENT

**Prof. înv. primar David Mariana Rodica,
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, HD**

Umanitatea datorează o mare parte a giganticului său progres în planul culturii și civilizației faptului că ființele omenești, prin natura lor, au posibilitatea de a învăța nelimitat.

Cum se face atunci că există „dificultăți la învățatură”, ori „lucruri greu de înțeles” și, uneori, studiul pare a ridica „obstacole de nedepășit”?

Învățarea este, precum creația sau munca, o formă fundamentală de activitate umană. Orice ființă este capabilă să învețe. Dar oamenii oferă multe între ei în ceea ce privește procesele învățării. Acestea se repercutează, apoi, asupra rezultatelor învățării. Procesul învățării poate fi desfășurat spontan, haotic, la întâmplare și, în acest caz, rezultatele sau performanțele învățării vor fi scăzute și de slabă calitate.

Învățarea poate fi desfășurată însă și sistematic- adică în baza unei planificări științifice și a unei organizări corespunzătoare- și atunci rezultatele învățării vor fi pe măsura așteptărilor. Ba chiar „peste măsură”!

Toți oamenii pot învăța spontan, în virtutea posibilităților pe care le oferă gratuit natura umană. Învățarea sistematică este însă o artă care trebuie, ea însăși, învățată!.....

Acesta este, defapt, înțelesul îndemnului de „a învăța să înveți”.

Când învățarea se desfășoară sistematic, studiul poate fi temeinic; adică cu rezultate sigure: cu informații asimilate precis și capacități de a opera variat cu aceste informații. De asemenea, când învățarea se desfășoară sistematic studiul poate fi eficient: adică se încheie cu rezultate xare coincid cu obiectivele urmărite de către cel care studiază. În același fel, dacă învățarea se desfășoară sistematic, studiul va putea fi economicos, în sensul că vor fi obținute rezultatele scontate fără risipă de efort și de timp. Dacă învățarea se desfășoară sistematic, studiul va putea fi de calitate; altfel spus, se va încheia cu cele mai bune rezultate posibile sau cu cele mai înalte performanțe preconizate.

Studiul temeinic, eficace, economicos și de calitate este un studiu eficient și să nu uităm niciodată că învățarea sistematică este condiția fundamentală a studiului eficient.

Dacă vrei:

Să înveți temeinic, obținând rezultate sigure, informându-vă precis, devenind capabili să operați riguros cu informațiile asimilate;

Să înveți eficace obținând la învățatură exact rezultatele scontate;

Să înveți economicos, nerisipind inutil efortul și timpul;

Să înveți bine, obținând cele mai înalte performanțe școlare posibile.....

Atunci, străduiți-vă să învățați cât mai sistematic!

Elevul care învață sistematic știe că a proceda sistematic înseamnă, de fapt, a proceda rațional. De aceea, el nu-și începe niciodată studiul înainte de a se gândi bine la ceea ce are de făcut:

Mai întâi, el se gândește la cheltuirea timpului cu maximum d folos și, în consecință, își planifică studiul;

Apoi, caută modul optim pe care îl va adopta pentru a putea obține rezultatele pe care le dorește și, prin urmare, își organizează studiul;

În fine, se apucă de studiu, selectiv; are grijă ca, în desfășurarea studiului să urmeze întocmai etapele planificate procedând conform organizării adoptate;

Dacă studiul se desfășoară în preajma unor evaluări, elevul care învață sistematic are în vedere modul optim de valorificare a rezultatelor studiului.

Desigur, abordarea sistematică a activității de învățare în felul acesta nu poate fi dusă la bun sfârșit decât dacă se vor întrebuința instrumente și tehnici adecvate de planificare, organizare, desfășurare și valorificare a studiului. Dincolo de modul sistematic de abordare, cel care învață eficient dă curs în fiecare etapă a studiului la cel puțin câteva îndemnuri generale:

Planifică-ți studiul în mod riguros! (nu începe să studiezi fără să evaluezi timpul disponibil; nu începe să studiezi fără să inventariezi materia de studiat și dificultățile acesteia; fă-ți un calendar de studiu raportând materia de învățat la timpul disponibil în funcție de dificultățile acesteia; asigură-ți un „timp de rezervă”)

Organizează-ți științific studiul! (înainte să începi să studiezi stabilește-ți obiective clare; analizează resursele necesare pentru a realiza obiectivele stabilite; creează-ți condiții potrivite pentru studiu; alege mijloace de studiu adecvate; organizează-ți munca în așa fel încât să poți verifica dacă ai realizat ceea ce ți-ai propus)

Studiază efectiv! (respectă cu tenacitate calendarul și planul de studiu; fii perseverent; respectă legile, regulile și condițiile de bază ale învățării eficiente; deprinde o tehnică de lectură rapidă;

învață să faci adnotări; învață să faci fișe de lectură; învață să întocmești rezumate; învață să consulți bibliografia recomandată; învață să iei notițe)

Valorifică eficient rezultatele studiului! (învață să realizezi compuneri și lucrări scrise; învață să pregătești corect și să susții corespunzător examene)

Este foarte importantă respectarea legilor, regulilor și condițiilor de bază ale învățării eficiente, mecanismele de învățare de care dispun toate ființele omenești și care sunt solicitate de procesul de învățământ:

Învățarea de semnale- cel care învață, învață să dea un răspund difuz, general la un semnal. Este un mecanism pe care îl posedă și multe specii de animale. Pe această cale se formează reflexe condiționate și deprinderi motorii.

Învățarea stimul-răspuns- elevul învață să dea un răspuns precis la un stimul discriminat. Între stimul și răspuns se realizează o legătură solidă. Acest mecanism este, de asemenea, prezent și la animale. În școală este solicitat mai ales în activitățile de educație fizică sau cele care urmăresc formarea unor aptitudini psihomotorii.

Înlănțuirea- un șir de mai multe legături stimul-răspuns legate între ele, alcătuind un lanț motor, ca în cazul formării diverselor abilități psihomotorii.

Învățarea prin descoperire- din premise inițiale derivă concluzii noi. Procesul care facilitează trecerea de la premise la concluzii nu este deducția logică, ci un fenomen curios, a cărui natură nu a fost încă perfect elucidată: iluminarea bruscă numită și insight sau reacția Evrika. Acest mecanism este foarte solicitat în realizarea sarcinilor școlare care obligă la creativitate personală, contribuție proprie, originalitate și sinteză.

Învățarea prin discriminare- cel care învață poate da răspunsuri de identificare diferite la mulți stimuli asemănători. Este un mecanism solicitat de obiectivelor instructiv- educative care urmăresc formarea capacității de a clasifica sau de a evidenția deosebiri, aspecte caracteristice, trăsături specifice.

Posibilitățile de învățare ale oricărei ființe omenești sunt de câteva zeci de mii de ori mai mari decât solicitarea școlară. De aceea, trebuie să fim încrezători în aceste resurse pe care, cu siguranță, toți le avem. Totul este să avem voința de a persevera suficient până a le declanșa. Odată descătușate, vom învăța totul ușor și cu plăcere. Curiozitatea și plăcerea de a afla ce se găsește în profunzimea materiei de studiat vor fi atât de mari încât nu ne vom putea opune tumultului lor. Totul este să nu abandonăm în fața obstacolelor inerente ale începutului.

Bibliografie:

Negreț, I., Un model de motivare și diferențiere a instruirii, în „Revista de pedagogie”, nr.3-4/1985

Șuteu, T., Cunoașterea și autocunoașterea elevilor, Ed. Didactică, 1978

Toma, Steliana, Autoeducația, sens și devenire. E.D.P., București, 1972

INFORMATICA ÎN TRAIUL ZILNIC

Prof. Gaiță-Lukacs Ioana

Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, HD

Termenul informatică desemnează știința procesării sistematice a [informației](#), în special a procesării cu ajutorul calculatoarelor. Istoric, informatica s-a dezvoltat ca știință din [matematică](#), în timp ce dezvoltarea primelor calculatoare își are originea în [electrotehnică](#) și [telecomunicații](#). De aceea, [calculatorul](#) reprezintă doar dispozitivul pe care sunt implementate conceptele teoretice. De asemenea, 'Matematica este muzica rațiunii', spunea James Joseph Sylvester, un matematician englez. Cu toate acestea, mulți consideră atât informatica cât și matematica plictisitoare, o înșiruire de teoreme, teorii, fracții și ecuații care par să nu aibă nicio legătură cu lumea reală. Iată o listă de curiozități matematice care s-ar putea să schimbe modul în care ai văzut această disciplină până acum.

O dată cu trecerea timpului, limbajele de programare s-au maturizat și au ajuns să fie relativ comune, să semene între ele. Dar implementările lor diferă cu siguranță în continuare.

În matematică, ciurul lui Eratostene este un algoritm simplu de descoperire a tuturor numerelor prime mai mici decât un număr întreg specificat. Este predecesorul algoritmului modern, ciurul lui Atkin, care reprezintă un algoritm mai rapid, dar mai complex. Acesta este foarte util deoarece nu există nicio metodă pentru a prezice un număr natural prim, iar cu cât numărul este mai mare cu atât este mai dificil de a ști dacă acest este prim sau nu. Cel mai mare număr prim a fost descoperit în anul 2013.

Ciurul lui Eratostene reprezintă o metodă de determinare a tuturor numerelor prime mai mici sau egale cu o valoare dată, n . În practică, valoarea lui n trebuie să fie una rezonabilă, ea depinzând de restricțiile de timp și memorie aplicate problemei.

Totodată, poate că mulți dintre noi deja am dedus că natura a folosit în "hazardul" ei formule matematice ce au creat în final tot ceea ce ne înconjoară. Oamenii încearcă permanent să înțeleagă natura și legile acesteia, să simtă ritmurile cosmice, să înțeleagă de fapt mai profund viața, pentru a ajunge la o armonie cu mediul înconjurător.

Șirul lui Fibonacci este o secvență de numere în care fiecare număr se obține din suma precedentelor două din șir. Astfel, primele zece numere ale șirului lui Fibonacci sunt: 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55. Șirul Fibonacci în matematică, se referă la explicațiile metafizice ale codurilor din universul nostru. Numerele lui Fibonacci sunt considerate a fi, de fapt, sistemul de numărare al naturii, un mod de măsurare al Divinității.

Aplicațiile șirului lui Fibonacci și a numărului de aur, de fapt ale raportului ca atare, se regăsesc la punerea în proporție a lucrărilor în arhitectură, pictură, sculptură, estetică și artă în general, ceea ce confirmă interesul manifestat de-a lungul timpului pentru acest număr. Proporția divină a condus la construirea Dreptunghiului de aur, în care raportul laturilor este egal cu numărul de aur. Acest tip de dreptunghi este considerat ca fiind deosebit de estetic și ca urmare a fost și este intens utilizat în arhitectură și artă. Spre exemplu se consideră că fața Giocondei lui da Vinci se încadrează într-un astfel de dreptunghi, iar în construcția Parthenonului din Atena se regăsesc cel puțin două astfel de dreptunghiuri. Există mitul că Leonardo Da Vinci credea că Proporția de Aur e proporția dintre înălțimea și lățimea unei fețe "perfecte" umane și că a folosit Proporția de Aur în realizarea omului vitruvian. Deși nu există dovezi împotriva acestei idei, nu există nici dovezi în favoarea ei, așa că singurul motiv de a crede în aceasta idee e credința însăși.

Numerele lui Fibonacci apar peste tot în natură, pornind de la aranjamentul frunzelor, de la șabloanele petalelor unei flori și ajungând la falangele mâinii umane, de la zile de naștere și până la zidurile Piramidelor.

Se spune că există o legătură între creșterea naturală a plantelor și Numărul de Aur: proporția tainică a acestui număr, reprezentată fie în triunghiul de aur (isoscel) al lui Pitagora, în Eliptă de Aur din tradiția hindusă sau în Spirala de Aur care, prin șirul lui Fibonacci, se demonstrează păstrând proporția de 1,618.

De altfel, grafurile pot fi aplicate cu succes pentru a modela probleme specifice analizei circuitelor electrice, găsirea celui mai scurt drum, analiza planificării proiectelor, critica textelor literare, rețele sociale, aplicații din domeniul chimiei și economiei.

Cablurile de înaltă tensiune care pornesc dintr-o centrală pot fi și ele reprezentate cu ușurință cu ajutorul unui graf orientat, indicând și direcția de deplasare a curentului. În acest caz centrala este un nod sursă. La fel se poate reprezenta și un sistem de canalizare, de încălzire sau rețeaua de apă curentă.

Multitudinea căilor aeriene reprezintă grafuri. Nodurile sunt intersecțiile (imaginare) și muchiile sunt rutele (imaginare). Noduri pot fi și aeroporturile.

Cel mai bun exemplu de aplicație practică în viață reală a grafurilor neorientate sunt hărțile rutiere. Putem afla astfel cel mai scurt drum până într-un anumit punct sau care puncte de pe hartă sunt cel mai ușor accesibile.

Nodurile pot fi considerate orașe, iar muchiile drumuri; grafurile orientate pot reprezenta drumuri cu sens unic între clădiri. De asemenea, ne putem reprezenta traiectoria unei călătorii cu ajutorul unui lanț al unui graf neorientat.

Teoria grafurilor are numeroase apeluri în chimie, contribuind în mare măsură la rezolvarea problemelor de numărare a grafurilor aparținând unor clase speciale. Teoria grafurilor este folosită în domenii variate: de la chimie la economie, de la studiul rețelelor electrice la critică textelor de politică, devenind o disciplină majoră. Grafurile mai pot arăta legăturile dintre anumite grupuri sau oameni; grafuri orientate pot arăta transferul de informații sau a unor bunuri. Un arbore genealogic este de asemenea un graf neorientat.

BIBLIOGRAFIE:

- <https://thraxusares.wordpress.com/2015/02/18/numerele-lui-fibonacci-si-proportia-de-aur/>
- <https://matematicasiteologie.wordpress.com/2012/09/19/sirul-lui-fibonacci-una-din-cheile-de-acces-la-codul-sursa-al-creatiei-lui-dumnezeu/>
- https://ro.wikipedia.org/wiki/Ciurul_lui_Eratostene
- https://profs.info.uaic.ro/~vcosmin/pagini/resurse_pregatire/resurse/graf_definitii.pdf

ÎNCONDEIEREA OUĂLOR

Prof. Gaiță-Lukacs Ioana

Colegiul Național “ Mihai Eminescu “ Petroșani

Încondeierea oualor de Paște, este o tradiție străveche, de origine precreștină, practică în Europa Centrală și Estică. **Ouăle încondeiate simbolizează sosirea primăverii și renașterea naturii.** Ouăle încondeiate sunt o mărturie a datinilor, credințelor și obiceiurilor pascale, reprezentând un element de cultură spirituală specific românească.

În tradiția populară românească, ouăle de Paște sunt considerate **un simbol al regenerării și al purificării, ce protejează animalele din gospodărie.** Încondeierea ouălor este practică exclusiv de femei, cu o săptămână înainte de Paște, de obicei în „joiă verde” și „vinerea seacă” în credința că acestea nu se strică. Motivele ornamentației ouălelor încondeiate se diferențiază în funcție de localitate ce se prezintă în mai multe variante.

În prezent sunt folosite mai multe culori la încondeierea ouălor, fiecare din ele având un anumit simbol și anume: **albul este simbol al purității, roșul semnifică viața (culoarea sângelui), albastrul este culoarea cerului și a apei, iar negrul reprezintă fertilitatea, galbenul reprezintă soarele și aurul, însă liniile pictate pe ouă simbolizează eternitatea.** Și elementele grafice prezente pe suprafața ouălor au o însemnătate; de exemplu, liniile duble reprezintă eternitatea, cele ondulate transmit ideea de puritate, în timp ce liniile drepte verticale reprezintă viața, iar cele orizontale moartea. Ouăle, în trecut, se vopseau în culori vegetale, însă astăzi se utilizează mai des cele sintetice, chimice.

Culorile vegetale sunt preparate după rețete străvechi, care au la bază o mare varietate de procedee și tehnici, astfel: **culoarea roșie se obține din coajă de măr dulce, frunze și flori de măr dulce, coajă de măcies etc., albastrul se obține din flori de viorele, galben se obține din coji de ceapă, coajă de lemn pădureț, coajă de lemnul câinelui, verdele poate fi obținut din frunze de nuc, floarea-soarelui, negru se obține din coaja verde a nucilor etc.**

Ouăle sunt pânzele pe care oamenii reprezintă elementele din viața lor de zi cu zi și convingerile lor cele mai frumoase. Ele nu sunt menite doar ca obiecte frumoase, ci și ca obiecte sacre. Motivele sunt numeroase și variate. Uneori, ele iau forma unor corpuri cerești, ca Soarele sau Luna, alteori, ele pot lua forma unui element natural, cum ar fi o plantă sau un animal, simboluri religioase, cum ar fi crucea, sau diferite ustensile casnice. Ele diferă în funcție de zona țării în care acestea sunt realizate. De exemplu, cel mai renumit loc unde se încondeiază ouă de Paști și unde acest obicei a fost ridicat la rang de artă este Bucovina.

Tehnica încondeierii urmează un scenariu bine stabilit și anume: se spală cu grijă coaja și se șterge cu oțet (degresarea fiind necesară pentru prinderea uniformă a vopselei); se fierb la foc domol așezate culcat în apa vasului și apoi se introduc în baia de vopsea. Cele mai frumoase ouă de Paște sunt **ouăle închistrite**, numite impropriu **ouă încondeiate**. Tehnica uzitată este aceea a păstrării culorii de fond și constă în trasarea pe ou a unor desene, cu ajutorul cerii de albine topită, și scufundarea succesivă în băi de culoare (galbenă, roșie și neagră). **Unealta folosită se numește chisită și este un bețișor de lemn ce are fixată la unul din capete o pâlnie minusculă confecționată din alamă, prin care este petrecut un fir de păr de porc**. La sfârșit, după scriere și îmbăiere, oul se încălzește puțin și, cu ajutorul unei cârpe, de asemenea ușor încălzită, se îndepărtează straturile de ceară, punându-se în evidență desenul. Dacă dorim ca oul să fie multicolor atunci se cufunda succesiv în culori din ce în ce mai închise, după ce s-au scris motivele cu ceară, tot succesiv. Pentru a îndepărta ceara, se pune oul aproape de o sursă de caldură și se șterge cu o pânză, apoi se unge cu ulei sau grăsime pentru a-i da strălucire.

Deoarece oul roșu este purtătorul unor semnificații profunde legate de învierea lui Hristos și de reînnoirea naturii, creștinii s-au ostenit să-l încondeieze, desenând cu ceară motive decorative ancestrale, de o rară frumusețe.

Oul încondeiat ne transmite bucurie, uimire, smerenie, împacare, pentru că în ornamentația lui, de fapt, se operează cu simboluri (soare, luna, cruce, etc.), cu modele din natură (plante, animale, obiecte) și cu modele de țesături populare, cu tot repertoriul lor de semne sacre. Motivele folclorice utilizate sunt: spicul, soarele, frunza și ca o reconfirmare a creștinătății românești, crucea. În Muntenia și Oltenia, motivele ornamentale sunt naturaliste, dar cu mai puține culori.

În Transilvania și Banat se distinge încondeierea printr-o mare varietate de modele și culori, iar Țara Bârsei este renumită pentru desenul și compoziția ornamentală și cromatică de o mare finețe.

Decorarea ouălor cu vopsele se face tot cu ajutorul cerii, prin procedeul “batic”. Oul alb, golit de conținut, se decorează cu ceară pe spațiile care urmează să rămână albe. Se scufundă oul în vopsea galbenă, se scoate, se usucă și se aplică ceara pe spațiile care vor rămâne, în final, galbene. Apoi oul se va scufunda în vopsea roșie. Procedeul se repetă în funcție de numărul de culori, pornindu-se de la culorile mai deschise către cele mai intense. În final oul se acoperă cu un strat de nitrolac, care va da strălucire oului și va proteja decorațiunile.

Bibliografie:

<https://www.colorit.ro/blog/incondeierea-oualor-ghid-util-cu-tehnici-si-sfaturi/>

<https://www.imperialtransilvania.com/ro/citestestirea/argomenti/traditions/articolo/incondeierea-oualor-de-paste-in-romania-o-nemuritoare-traditie-romaneasca.html>

<https://www.lapensiuni.ro/ro/extra/ouale-incondeiate---o-traditie-straveche-romaneasca-163>

METODELE MODERNE – MIJLOC DE REALIZARE EFICIENTĂ A EDUCAȚIEI PENTRU SĂNĂTATE

**Prof. înv. primar Mocanu Elena,
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, HD**

Moto: “Sănătatea nu este numai o problema individuală, ci privește tot atât de mult societatea în întregime, sănătatea nu este totul, dar fără sănătate totul este nimic” (Schopenhauer).

Sănătatea înseamnă mai mult decât absența unei boli. Ea înseamnă menținerea unei stări de bine din punct de vedere fizic, mental și social. Un stil de viață sănătos este un mod natural și armonios de a trăi. Aceasta presupune să eviți toate acele comportamente care pot dăuna în orice fel stării tale de sănătate: consumul de substanțe nocive, alimentația nesănătoasă, lipsa exercițiului fizic, stresul, abuzul și violența de orice fel.

Un stil de viață sănătos este un mod de-a trăi care e în folosul întregii familii. Cei care aleg un asemenea stil de viață sunt un model pozitiv pentru tot restul familiei, mai ales pentru copii – care au totodată ocazia să se dezvolte într-un mediu sănătos. Exemplul dat va contribui la sănătatea celor din jur și îi va ajuta să guste din plin viața, acum și în viitor.

Dreptul la sănătate, la dezvoltare fizică și psihică armonioasă constituie unul dintre drepturile fundamentale înscrise în Convenția cu privire la Drepturile Copilului, adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite, la data de 29 noiembrie 1989. Asigurarea stării de sănătate a copiilor și tinerilor reprezintă una dintre prioritățile strategiei educaționale a Ministerului Educației și Cercetării. Se știe că majoritatea afecțiunilor grave ale adultului se datorează modului în care acesta a știut încă din copilărie cum să o păstreze. De aceea, încă de mici, copiii trebuie învățați să-și păstreze sănătatea, atât pe cea fizică și pe cea mentală.

Deci, educația pentru sănătate se impune ca o necesitate. Ea devine o condiție importantă în educația omului nou, a generației europene. În contextul unui învățământ de calitate,

„Educația pentru sănătate”, se încadrează în „Noile educații” și permit pregătirea pentru viață a tinerilor.

„Educația pentru sănătate” ca disciplină opțională urmărește însușirea cunoștințelor referitoare la păstrarea sănătății precum și formarea de atitudini și deprinderi adecvate unui comportament responsabil și sănătos. Formarea unor comportamente igienice adecvate trebuie să înceapă la vârste fragede, pentru că în această etapă se formează obiceiuri, care sunt necesare pentru tot restul vieții lor. Însușirea noțiunilor prevăzute în cadrul orelor de educație pentru sănătate necesită îmbinarea armonioasă a trei etape: *teoretico- rațională, afectiv-emoțională și practică*. A treia etapă, și cea mai importantă urmărește formarea deprinderilor și obișnuințelor igienice, a capacității de acțiune practică sanitară, a voinței de a acționa în folosul propriei sănătăți și a sănătății comunității din care fac parte. Parcurgerea și realizarea acestor etape duce la formarea culturii sanitare. Ea poate fi considerată ca o componentă a culturii generale.

Obiectivele generale ale Educației pentru sănătate sunt:

- a) ridicarea nivelului de cunoștințe medicale la elevi în ceea ce privește promovarea unui trai sănătos, protecția mediului ambiant și prevenția bolilor;
- b) formarea și dezvoltarea unor comportamente corecte care să promoveze sănătatea;
- c) formarea unor atitudini pozitive și crearea unei poziții active față de sănătatea individuală și față de problemele sănătății publice etc.

Obiectivele cadru ale educației pentru sănătate sunt:

1. Utilizarea limbajului specific educației pentru sănătate;
2. Dezvoltarea unor comportamente de protejare a sănătății personale și a mediului.
3. Dezvoltarea capacității de a rezolva situații problemă privind sănătatea și mediul;

Voi prezenta în continuare câteva modalități de realizare a educației pentru sănătate în cadrul Proiectului tematic : “ *Să ne păstrăm sănătatea!*” - clasa a-III-a.

Metoda “Mozaicului” (Jigsaw - în engleză jigsaw puzzle înseamnă mozaic) sau metoda grupurilor interdependente, este o strategie bazată pe învățarea în echipă (team-learning), bazată pe cooperare, de aceea am împărțit elevii în 4 echipe.

Pașii urmați în desfășurarea activității sunt:

Pasul 1: Formarea grupurilor de lucru inițiale. Clasa de elevi se împarte în grupuri de câte 5-6 elevi.

Pasul 2: Învățătorul anunță tema pe care trebuie să o studieze și materialul pe care poate să-l folosească (pe lângă ceea ce găsesc ei).

Pasul 3: Constituirea grupurilor de “ experți “ și realizarea sarcinii de lucru.

Grupurile de experți se formează din elevii care au de pregătit același material. (toți cu fișa 1, toți cu fișa 2, etc) Pe fiecare fișă se scrie tema pe care trebuie să o studieze și bibliografia. Experții își împart în interiorul grupului sarcinile de lucru, gândesc modalități eficiente de predare a materialului și modalități de a verifica înțelegerea materialului de către colegii din grupul inițial.

Fiecare grup își va alege un conducător, un reporter pentru școală, un reporter pentru cabinetul medical, un artist plastic, un scriitor. Elevii se întâlnesc zilnic în grupurile de “experți” pentru a-și prezenta fiecare ceea ce au studiat și pentru a-și completa cunoștințele despre tema studiată. Acestea sunt sarcinile pentru grupurile formate:

Grupa I Alimentația sănătoasă

Grupa II Activitatea sportivă și sănătatea

Grupa III Igiena și sănătatea

Grupa IV Mediul și sănătatea (Situția privind pandemia)

Proiectul se poate derula pe perioada a două săptămâni, timp în care elevii își adună materialele necesare având de realizat câte o sarcină în fiecare zi, după cum urmează :

Luni : “La bibliotecă” – elevii caută informații despre tema data (alimentație sănătoasă, activitatea sportivă, igiena, mediul, situația privind pandemia)

Marti: “Ce ne spune medicul?” (vizită la medicul școlii sau de familie - câte un reprezentant al fiecărei echipe). Copiii vor nota informații și sugestii pe care medicul le oferă, pentru a ne păstra sănătatea.

Miercuri: “Micii reporteri” (interviuri luate de reporterul echipei, colegilor de clasă sau de școală, părinților, altor persoane despre tema studiată). Astfel, elevii vor afla cum se simt colegii, cum respectă regulile de igienă în condițiile actuale, cum se simt d-nii profesori, ce greutăți întâmpină fiecare.

Joi : Activitate la alegere: fiecare echipă va realiza postere, desene, colaje, machete, eseuri , prin care să arate importanța temei studiate de ei pentru sănătate)

Vineri : realizarea portofoliului cu materialele adunate pentru a fi expuse colegilor din grupele inițiale .

Întreaga activitate este coordonată și monitorizată de învățător, pentru a se corecta eventualele informații greșite.

Finalizarea proiectului:

Se va începe cu un exercițiu de energizare

1. ENERGIZER - „RIDICĂ-TE SAU STAI JOS”

În momentul în care se citește lista de afirmații referitoare la sănătate, elevii cărora li se potrivesc enunțurile citite se vor ridica în picioare, iar când nu li se potrivește vor sta jos. Se vor trage concluzii referitoare la importanța creșterii calității vieții prin îngrijirea sănătății.

Mă spăl pe mâini ori de câte ori este nevoie, timp de 20 secunde.

Când intru în casă/ clasă îmi dezinfectez mâinile.

Mă spăl întotdeauna pe mâini înainte de masă.

Mă spăl pe dinți de cel mult două ori pe zi.

Nu mănânc fructele nespălate.

Mănânc multă ciocolată.

Beau coca-cola.

Nu mănânc niciodată de la McDonald's.

Merg la control medical de cel puțin două ori pe an.

După ce alerg beau apă rece.

Când strănut folosesc batista.

Stau în camera neaerisită

Nu-mi place să mă plimb.

Îmi place să respir aer curat.

2. Brainstorming – În câteva minute vor scrie tot ce știu despre sănătate

3. Elevii se reîntorc la grupele inițiale (de la începutul proiectului) și împărtășesc colegilor de grupă cunoștințele însușite, în așa fel încât fiecare din grupă să învețe despre componentele unei vieți de calitate. Elevii discută între ei și învață unii de la alții despre rolul alimentației, a mișcării, a igienei, a mediului curat pentru sănătatea lor.

Modalitatea de transmitere trebuie să fie scurtă, concisă, atractivă, putând fi însoțită de suporturi audio-vizuale, diverse materiale.. Grupurile sunt responsabile de însușirea întregului material de

către toți membrii. Învățătorul monitorizează permanent activitatea elevilor și pregătește pasul următor;

4. Pornind de la cuvintele cheie fiecare echipă va realiza un afiș care să cuprindă cele mai importante idei referitoare la cuvântul dat : *Săpunul, masca, mingea, piramida* (adica igiena, mișcarea, mediul, alimentația- piramida alimentelor).

5. Turul galeriei : se afișează lucrările și se discută.

6. Evaluarea cunoștințelor se va realiza prin alcătuirea unui poster cu titlul "Floarea sănătății". Elevii vor primi cate o petală decupată din hârtie colorată pe care vor scrie sfaturi pentru a crește sănătoși. Pe baza petalelor adăugate florii, se va alcătui ghidul "Pentru sănătatea ta!"

Discuțiile purtate se bazează atât pe materiale studiate cât și pe aspecte trăite și văzute de copii. Atmosfera este destinsă, deschisă, prietenoasă fapt pentru care și rezultatele vor fi pe măsură.

Tema " Respectăm regulile de igienă" – metoda " *Un vânt rece bate...*"

Scop: Creșterea nivelului de energie în grup, răspuns sincer la întrebări și dobândirea încrederii în ceilalți membrii ai grupului.

Timp: 5 – 10 minute

Materiale: scaune pentru participanți, mai puțin cu un scaun față de numărul participanților.

Metodologie: lucru în grup mare;

Procedeu: Scaunele se așează în cerc.

Cel care stă în mijloc începe o propoziție cu „Un vânt rece bate pentru cei care...” și continuă cu ceva care este adecvat în ceea ce-l privește și care se potrivește cu alte persoane din grup. Toți copiii care corespund afirmației făcute se ridică imediat de pe scaun și găsesc un alt scaun pe care să se așeze, ca și cel care a spus afirmația.

Exemple: Un vânt rece bate pentru cei care...

se spală pe mâini des

păstrează distanțarea socială

poartă corect masca

respectă mesele principale.

mănâncă multe fructe și legume.

consumă multe dulciuri.

beau apă rece după ora de educație fizică.

mănâncă cereale.

citesc termenul de garanție al produselor când le cumpără.

mănâncă numai ce le place.

spală fructele și legumele înainte de ale consuma.

beau apă și sucuri naturale.

păstrează curățenia în cămara de alimente.

Jocul " *Unde e ajutorul?*"

Se dă fiecărui elev câte un cartonaș. Se explică participanților că jumătate din cartoane se referă la probleme de sănătate și jumătate la soluțiile pentru acele probleme. Copiii se mișcă prin încăperea până găsesc persoana care are cartonașul cu problema / soluția pereche. Se vor clarifica în grupul mare toate informațiile legate de sănătate și servicii.

Jocul " *Ce ne spune o periută?*"

Se confecționează din timp 4 – 5 periute uriașe din carton (pentru fiecare grupă de elevi).

Se dă fiecărui grup periuta și li se cere să gândească împreună la ce ar putea spune periuta de dinți .

Se sugerează formulări ca:

Aș vrea să vă spun că...

Ați auzit că....

Știați că...

Sunt fericită deoarece...

Sunt tristă pentru că...

Toate formulările se prezintă în fața clasei, apoi se afișează la vedere.

Bibliografie

1. Macarie, Cristina, "Alternativele metodologice moderne-o provocare pentru activitatea didactică", Ed. Măiastra, Tg-Jiu, 2005
2. Dragomir, M., Managementul activităților didactice –eficiență și calitate, Editura Eurodidact Cluj-Napoca, 2003
3. Programe școlare pentru disciplina opțională „Educație prntru sănătate”- 2004 –ED. de M.E.C.;

Programul național de educație pentru sănătate în Școala Românească – Caietul participantului
Ed. M.E.C. și Fundația Tineri pentru Tineri;

Activități transdisciplinare – Ghid pentru învățători- Mirela Mihăiescu, Anița Dulman, Claudia
Mihai, Ed. Radical 2005 .

6. www.google.ro ,www.didactic.ro

UTILIZAREA MIJLOACELOR AUDIO-VIZUALE PENTRU EFICIENTIZAREA PROCESULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT

**Prof. Cerna Delia,
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, HD**

Practica didactică ne-a demonstrat că în ciclul gimnazial și liceal, pedagogii au la dispoziție diferite mijloace tehnice audio-vizuale pe care să le folosească în lecții în mod diferit din punct de vedere metodologic.

Acest fapt se înscrie în preocuparea pentru însușirea noii tehnologii didactice care izvorăște din atitudinea pedagogilor față de mijloacele tehnice audio-vizuale. Din acest sens cu cât această atitudine va fi orientată către polul pozitiv cu atât mai mult se va contura preocuparea pentru însușirea noii modalități de lucru cu mijloace moderne de învățământ.

Didactica tradițională dezvoltă suficient de detaliat categoriile și rolurile diferitelor mijloace de învățământ. Orice autor încearcă să identifice progresele lor atât ca tehnicitate cât și ca utilizare tehnologică concretă. Un exemplu ar fi introducerea calculatorului pe lângă celelalte mijloace tehnice audio-vizuale în activitățile de predare-învățare-evaluare; aceasta putând fi raportată fie la un sistem de lecții corespunzător unei teme, fie o lecție, în anumite secvențe posibil de programat în soft specific ca procedeu de activizare, înțelegere, aplicare, sinteză și evaluare. Dar integrarea I.A.C. în lecție depinde de scopurile și obiectivele operaționale alese, de stilul de lucru al profesorului, de mărimea grupului de elevi, de interesul și atmosfera din clasă, de calitățile programelor și de nivelul elevilor. Cu toate acestea modalitatea de întocmire și prezentare trebuie să trezească interesul elevilor, să-i solicite în cunoaștere și în formularea soluțiilor, să fie interactive, să corespundă posibilității de dialog cu elevul, să permită și răspunsuri deschise, nu numai date exacte, algoritmi, să-i stimuleze prin programele de sprijin sau de stimulare a creativității. Cunoscând prea bine contribuția mijloacelor audio-vizuale la creșterea randamentului școlar cu asemenea cercetare ne-ar dezvălui noi aspecte ale procesului de învățământ care fiind aplicate mai repede și mai sigur în tehnologia didactică și modernă ar da rezultate mai eficiente.

Introducerea și utilizarea mijloacelor tehnice audio-vizuale în procesul didactic ridică multiple probleme în legătură cu asigurarea condițiilor optime pentru buna funcționare a acestora cu pregătirea cadrelor didactice, dar mai ales cu atitudinea lor față de modernele mijloace de învățământ introduse în procesul de predare-învățare.

Gradul de participare al elevilor, interesul pentru cunoașterea desfășurării unor procese, evenimente, formularea de întrebări, căutarea de răspunsuri cu sprijinul lor, participarea în rezolvarea de sarcini/probleme, în căutarea de soluții la toate acestea utilitățile tehnologice nu dau rezultate dacă se folosesc în formula tradițională de predare-învățare. Am folosit ca metodă de lucru observarea în cadrul desfășurării lecțiilor când am utilizat sau nu mijloacele tehnice audio-vizuale și când s-au făcut aprecieri asupra lor. Metoda pe care am folosit-o avea menirea să sublinieze importanța folosirii acestor mijloace, dar nu putem renunța la mijloacele tradiționale, pentru că în primul rând a intrat în obișnuința noastră și în al doilea rând aceste mijloace moderne nu le pot înlocui pe cele tradiționale.

Din experiența didactică personală pot spune că nu trebuie să ignorăm valoarea unora dintre metode deoarece fiecare aduce o anumită contribuție în realizarea scopului unei lecții. Important este de a alege pe cele mai bune strategii și metode și chiar mijloace tehnice pentru însușirea și dobândirea cunoștințelor din cadrul lecțiilor. Am observat și la alți pedagogi că sunt receptivi la problemele noi ce se pun în utilizarea mijloacelor moderne pe lângă cele tradiționale și urmăresc permanent obținerea unor rezultate edificatoare în pregătirea elevilor.

În ultimii ani am încercat să demonstrez că mijloacele clasice pot fi împletite cu cele moderne în dezvoltarea cognitivă și le pot sprijini în faza concretă a prelucrării informațiilor, dar și pe celelalte procedee mentale ca exemplu: manualul, fișe, caiete în informarea de bază, prin expunere, conversație, oferirea de sprijin în învățare în efectuarea unor proiecte, studiul documentar independent; planșe, ilustrații, scheme, schițe, tablouri; conversația, explicarea prin expunere, demonstrarea unor fenomene, descoperirea independentă de relații sau soluții; harta școlară, planuri, diagrame în demonstrarea unor afirmații din expunere, explicarea în exerciții de dobândire, de fixare, de aplicare.

Acestea sunt mijloace tradiționale de învățământ pe care pedagogii le folosesc de mult timp, dar ele pot fi combinate în procesul de predare-învățare-evaluare cu benzi magnetice,

casete, CD-uri, dischete pentru folosirea lor în obținerea unor informații noi față de manual. În exercițiile de analiză, comparare, ilustrare - diapozitivele, diafilmele, filmele didactice de pe CD-uri, montaje audio-video pot fi folosite în demonstrații prin imagini, în expunere, descriere, explicație, conversație, povestire; folii pentru retroproiector, materiale pe suport opac în epiproiecție sau în proiecție video ar putea fi folosite în susținerea observației, demonstrației, dar și în activizarea expunerii, descrierii, explicației; obiectele naturale, aparatele, trusele, instrumentele, jocurile, diapozitivele, uneltele și instalațiile pot fi folosite în susținerea observației, descrierii, experiențelor, lucrărilor aplicative în demonstrații variate, explicații, în exerciții de analiză, comparație, aplicație, de creativitate, în algoritmizare, după învățarea euristică, în descoperirea studiului independent și rezolvarea de probleme, de proiecte.

Toate acestea folosite în mod obiectiv și pe lângă metodele real-active poate să ofere un larg evantai de resurse pe care pedagogii le pot antrena într-un context actual care să permită interacțiuni între elevi, să sprijine acumulări de cunoștințe noi, să depășească simpla achiziție de cunoștințe și să stimuleze curiozitatea elevilor.

Mijloacele moderne nu au adus beneficii formative dacă au fost utilizate în formula tradițională de predare-învățare-evaluare după cum am observat la unii dintre pedagogi, dar nici la cei care le exagerează valoarea spunând că acestea pot fi folosite în locul celor tradiționale.

În concluzie, având la dispoziție întreaga gamă de aparate, dar și mijloacele tradiționale de învățământ, beneficiem de o sursă bogată de informații care le va orienta către o mare investigație asupra modalității de funcționare și utilizare a acestuia. Utilitatea lor trebuie să se raporteze la interactivitatea funcțională și interactivitatea relațională în situațiile de cunoaștere-învățare. Metodele active sunt de bază iar cunoașterea manevrării tehnologiei intră în plan auxiliar, adică au aceleași roluri ca și metodele active de instruire, informare, facilitare a interacțiunilor și de producere de cunoștințe noi, modele, concepte, rezolvări de probleme.

COLABORAREA ÎNVĂȚĂTORULUI CU FAMILIA

**Prof. înv. primar Jurj Cristina Eva,
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, HD**

Școala a avut și are un rol primordial în a colabora cu părinții copiilor pentru asigurarea educației acestora. Educația este o acțiune la care își dau concursul școala, familia, comunitatea locală, întreaga societate și colaborarea între ele este absolut necesară.

Învățătorul trebuie să cunoască câteva cerințe care să-i faciliteze munca în parteneriatul cu părinții și să-i sporească eficiența.

Consonanta colaborării este o primă cerință înțelegând prin ea nu numai unitatea de vederi, ci cum este și firesc, unitatea de atitudini față de cel educat. Este vorba de o dublă concordanță: între școală și familie; între membrii familiei.

Având păreri diferite față de problemele educației copilului, în familie, apar unele disensiuni de care copilul ia uneori cunoștință fiind, de obicei, prezent la exprimarea lor. Punctele de vedere contradictorii determină copilul să-și desfășoare activitatea după bunul lui plac. Cu asemenea „atitudini” din partea familiei nu poate fi vorba de o colaborare deoarece învățătorul nu are cu cine colabora. În asemenea situații, consecințele negative nu întârzie să apară: elevii cu rezultate slabe la învățătură și mai ales cei indisciplinați sunt, în cea mai mare parte, rodul unei astfel de neconcordanțe, deoarece copilul știind că are un apărător în familie pentru faptele sale negative, le va săvârși fără teamă. O bună educație implică necesitatea unității de vederi și de acțiuni din partea tuturor factorilor educativi.

Informarea reciprocă între învățător și familie cu privire la copil, la evoluția lui, prin intermediul carnetului de elev, a vizitelor reciproce, ședințe cu părinții, corespondență, nu are un caracter sistematic, ci ea se desfășoară sporadic și mai ales în „momente de criză”. Tocmai pentru a nu se ajunge la asemenea „momente”, trebuie ca informarea celor doi factori să se producă sistematic și reciproc, fiindcă aceasta se realizează de obicei, dinspre școală spre familie

și mai rar de la părinți spre învățător. Informarea trebuie să se facă ori de câte ori se simte nevoia dintr-o parte sau din alta.

Colaborarea familiei cu învățătorul nu trebuie să se rezume la domeniul bazei materiale a învățământului. Este necesar ca ei să se intereseze de munca copiilor, de învățatură și să le imprime o atitudine serioasă, de răspundere față de aceasta.

Există un domeniu al educației în care aportul familiei este deosebit de valoros și acesta este cel al educației civice. Niciunde, ca în familie, formarea fizionomiei morale nu găsește un climat mai potrivit de formare. Cinstea, omenia, respectul față de om, hărnicia, dragostea față de patrie sunt valori pe care părinții le pot cultiva cu cel mai mare succes. Acest lucru îl pot realiza nu prin lecții speciale, ci prin atitudinea lor față de aceste valori morale, prin implicarea acestora în viața lor de toate zilele.

După cum se știe, colaborarea presupune pe lângă o unitate de vederi și o coordonare a acțiunilor în vederea realizării unității – factorul coordonator al colaborării fiind învățătorul. Această precizare nu izvorăște dintr-un orgoliu profesional, ci decurge din logica lucrurilor. Școala are rol de a coordona colaborarea tuturor factorilor educativi, deoarece dintre toți, doar ea este singurul calificat pentru asemenea acțiune.

IMPORTANȚA CUNOAȘTERII UNIVERSULUI FAMILIAL AL ELEVILOR

**Prof. înv. primar Jurj Cristina Eva,
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, HD**

Învățătorul este cel care trebuie să cunoască ce relații există în sânul familiei și mai precis să-i cunoască bine pe părinți pentru a putea îndeplini rolul de educator „al educatorilor”. Numai atunci când el va cunoaște cu precizie universul familial al elevilor săi va putea să ferească elevul de influența nefastă a unor părinți ce nu-și merită numele de părinte. Această misiune nu este ușor de îndeplinit pentru că există diferite tipuri de părinți: indulgent, autoritar, indiferent, protector și democratic. În ideea că părinții elevilor mei nu cunosc aceste stiluri parentale, am organizat o ședință de consiliere a acestora prezentându-le caracteristicile și modul de manifestare a fiecărui stil, dar mai ales am pus accent pe avantajele și dezavantajele pe care le prezintă fiecare:

Indulgent

Acest tip de părinte îi permite copilului să se manifeste cum vrea el, fără a-i impune prea multe restricții. Se consultă cu el când ia o decizie, îi dă libertate de exprimare, manifestă interes față de tot ce face copilul, iar cazurile în care îl pedepsește sunt foarte rare. Această atitudine îi permite copilului să aibă o personalitate distinctă, marcantă, originală, îi dezvoltă capacitatea de a lua decizii și îi dezvoltă creativitatea.

Pe de altă parte, copilului crescut într-o manieră indulgentă, îi va fi greu să înțeleagă rolul limitelor, al regulilor și să țină cont de ele atunci când situația o va cere; de aceea pentru foarte mulți adulți, el este un copil obraznic sau chiar un „copil problemă”.

Autoritar

Părintele care adoptă stilul autoritar se caracterizează prin faptul că îi cere copilului să respecte cu strictețe, fără să comenteze, regulile impuse și la cea mai mică greșeală este pedepsit. Intenția copilului de a-și manifesta independența este interpretată ca pe o formă de răzvrătire,

fapt ce reprezintă o sursă importantă a conflictelor părinte-copil. Stilul autoritar al părintelui îl învață pe copil să devină ordonat, disciplinat, respectuos, îi dezvoltă simțul critic, îl învață să devină perfecționist.

Din păcate adoptarea acestui stil parental atrage după sine numeroase dezavantaje. Copilul crescut în acest mod va învăța foarte greu să devină maleabil, sensibil la dorințele altora. El va fi neiertător cu cei care greșesc. De asemenea, acest copil va întâmpina dificultăți în realizarea unei comunicări eficiente, va fi lipsit de inițiativă, de curaj și veșnic nemulțumit, deoarece se teme în permanență că ar putea greși.

Indiferent

Un părinte indiferent neglijează copilul, nu este preocupat de realizările lui și nici nu manifestă trăiri emoționale pozitive pentru el. Copilul al cărui părinte se manifestă indiferent, învață că părerea lui nu contează prea mult, se simte lipsit de importanță și uneori absolvit de orice responsabilitate. El va deveni timorat și va avea un complex de inferioritate. Acest tip de copil se va baza doar pe experiența lui, va fi mai rezistent la greutățile vieții.

Din cauza lipsei de afecțiune, copilul va fi mai rigid, mai insensibil, mai apatic. Unii îl vor considera un copil „fără suflet”, „de gheață”.

Protector

Aparent acest tip de părinte pare a fi un model. El este extrem de atent la nevoile copilului și se dedică cu toată ființa lui meseriei de părinte. Îi oferă copilului în permanență securitate, sprijin și protecție. Are grijă să-și învețe copilul să fie precaut și rezervat față de tot ce vine din afara familiei.

Din păcate, uneori protecția acordată copilului este exagerată, părinții devin veșnic îngrijorați, văd pericole la fiecare colț de stradă. Atunci când apare o problemă se grăbesc să caute vinovați, intră în panică, se „consumă”.

Dezavantajele pe care le atrage acest stil parental sunt numeroase. Când este mic, copilul are stări de frică nejustificate. O dată cu trecerea timpului, copilul se va simți „sufocat” și va manifesta tendința de a se îndepărta de părinți. El găsește că este dificil să comunice direct cu părintele despre anumite probleme personale, de temă că acesta nu-l va înțelege și se va îngrijora. În acest fel, copilul va învăța să ascundă informația, va avea o viață secretă, personală, nebănuită de părinte.

Democratic

Părintele care se comportă democratic are în vedere întotdeauna ca drepturile copilului să fie respectate, fără a omite stabilirea unor reguli care să fie aplicate consecvent și urmate de toți membrii familiei. Prin urmare, părintele care îmbrățișează stilul democratic este suficient de indulgent, flexibil și deschis spre nou pentru a accepta tot ce ar putea ameliora viața copilului și a familiei, însă este în același timp suficient de autoritar pentru a impune o disciplină riguroasă, a-l învăța pe copil să învețe reguli și să îndeplinească sarcinile care i se dau. Părintele este și destul de protector pentru a-i oferi copilului securitatea și sprijinul de care are nevoie. El este de asemenea și suficient de înțelegător și încrezător în capacitatea copilului de a lua unele decizii personale, îl încurajează să fie independent, îi respectă opiniile, interesele și personalitatea. Manifestă căldură față de copil, îl apreciază.

Ca urmare a acestor atitudini parentale, copilul își va dezvolta un echilibru emoțional care va sta la baza dezvoltării armonioase a personalității sale, va putea comunica eficient cu cei din jur, va manifesta creativitate, inițiativă, autonomie personală. Respectul pentru om, cultivat de stilul democratic, îl va învăța pe copil să îi respecte pe alții, să ia în considerare opinia celorlalți, să accepte observații, având totodată curajul să-și exprime punctul de vedere.

Cu toate că în aparență stilul democratic are multe avantaje, este bine de menționat faptul că un copil crescut în acest mod se va adapta cu greu unui stil autoritar pe care îl poate întâlni la școală, în grupul de prieteni, în armată, la locul de muncă. El ar putea fi considerat bleg pentru că nu execută prompt sarcinile care i se dau sau dimpotrivă, impertinent pentru că „discută” ordinele.

În cadrul dezbaterilor ce au urmat acestei prezentări am putut observa că unii părinți consideră anumite valori ca fiind calități (ex. independență și exprimare liberă), în timp ce alții le consideră defecte (răzvrătire, comentarea ordinelor). Fiecare părinte și-a făcut o analiză asupra stilului parental pe care îi manifestă față de copil. Astfel atât părintele cât și învățătorul au putut să-și dea seama de avantajele și dezavantajele pe care le are copilul acestuia. De asemenea am constatat că un părinte poate avea mai multe stiluri parentale, în funcție de diferiți factori. Am constatat de asemenea că într-o familie fiecare părinte poate avea stilul său propriu, care uneori se completează cu cel al partenerului, iar alteori se dovedește a fi incompatibil, ajungând să dezorienteze copilul și să-i creeze un climat afectiv nefavorabil dezvoltării armonioase.

Desigur că nu am reușit să cunosc pe deplin toți părinții elevilor într-o singură ședință. Au urmat alte întâlniri cu aceștia în cadrul vizitelor mele la domiciliul acestora sau al vizitelor părinților la școală.

Cunoștințele legate de familiile elevilor pe care le acumulează învățătorul vor putea fi adunate atunci și numai atunci când între familie și învățător există o permanentă colaborare bazată pe încredere, respect, stimă, cointeresare în obținerea eficienței maxime în educația copilului.

MODALITĂȚI DE COLABORARE A ÎNVĂȚĂTORULUI CU FAMILIILE ELEVILOR

În practica școlară există mai multe modalități de colaborare a învățătorului cu familiile elevilor:

-Ședințe cu părinții – cadru organizat al unor analize riguroase asupra activității desfășurate cu întreg colectivul de elevi pe care învățătorul îl conduce, dar și rezultatele obținute de fiecare elev în parte. Cu această ocazie sunt dezbătute și greutățile pe care copiii le întâmpină la diferite discipline de studiu, la efectuarea temelor, la colaborarea cu ceilalți colegi, în respectarea regulamentului școlar, atât la școală cât și acasă. Informarea este reciprocă de la învățător ța părinte și invers. Problemele se analizează, se discută și apoi se stabilește un plan de măsuri pentru înlăturarea lor.

-Ședințele cu părinții online reprezintă o modalitate mai nouă de a interacționa cu părinții, în contextul actual, pentru a evita contactul direct cu părinții.

-Lectoratele pedagogice sunt organizate cu părinții în scopul consilierii acestora în unele probleme în ceea ce privește „meseria de părinte”. Iată câteva teme pe care le-am abordat de-a lungul anilor cu părinții elevilor pe care i-am educat: „Profesia de părinte – un examen de conștiință”, „Atmosfera familială și educația copiilor”, „Bunicii – Cine nu are bătrâni în casă, să își cumpere”, „Psihologia familiei cu un singur copil”, „Probleme ale copilului bolnav”, „Dificultățile trecerii pragului dintre clasa a IV-a și a V-a”, etc.

-Sfatul pedagogic este un program săptămânal care constă în consultații acordate de învățător părinților cu ocazia vizitelor la domiciliul elevilor și în momentele de criză când părintele vine la școală să-l informeze pe învățător despre problemele pe care le are copilul sau este chemat de învățător pentru a-l pune la curent cu situația copilului. Acest mod de lucru cu părinții este

eficient deoarece se desfășoară ori de câte ori situația o impune, în timp util pentru ca problemele apărute să fie rezolvate repede și necesită alocarea unei scurte perioade de timp.

-Corespondența și carnetul de note sunt modalități de lucru permanente, dar ele nu sunt suficient de concludente deoarece informarea se face numai dintr-o parte, fie de la învățător spre părinte, fie de la părinte la învățător. Carnetul de note oferă părinților doar calificativul obținut de elev în urma evaluării nu și ce știe sau nu știe copilul. Desigur că pentru părintele care urmărește îndeaproape munca elevului și vrea să fie bine și complet informat este posibilă studierea testelor de evaluare sumativă, a muncilor independente sau a realizărilor plastice.

-Serbările ținute în fața părinților permit acestora să vadă manifestările elevilor, rezultatul muncii lor, trăirile și comportamentul acestora, să le descopere diferite înclinații sau chiar talente artistice pe care nici nu le bănuiau. Îi pot urmări cum se manifestă în colectiv în raport cu ceilalți elevi.

-Excursiile sau drumețiile pot constitui și ele o modalitate de lucru cu părinții cu condiția ca și aceștia să fie invitați să participe. În cadrul acestor activități avem ocazia să-i punem pe părinți în fața unor situații tipice de o educație model în ceea ce privește comportamentul copiilor în situații normale, dar pe care nu le întâlnesc zilnic.

Fiind mereu ca „ argintul viu”, însetat de nou și de continuă perfecționare sub toate aspectele muncii sale, învățătorul trebuie să rămână ca o „ flacăra vie” într-o viață deloc ușoară, cu multe cărări întortocheate și are misiunea de a-i conduce pe alții spre succes.

BIBLIOGRAFIE

- „ Colaborarea școlii cu familia și educația în familie” – Voicu Lăscuș
- „Activitatea educativă în învățământul preuniversitar” – Îndrumător metodic
- „Psihologie școlară” – Ed. Collegium
- „Învățământul primar” nr. 1 și 2 / 1996
- „Învățământul primar” nr.1 și 2 / 1995
- Suport de curs „Tehnici de consiliere a școlarului mic și a părinților”

O NOUĂ PROVOCARE: EVALUAREA ONLINE

**Prof. Marioane Cristina Adela,
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, HD**

A evalua înseamnă a găsi dovezi că elevii au învățat. Părinții doresc să știe despre copii lor că trec ștacheta. Profesorii vor să știe cât de bine merge clasa ca întreg și fiecare elev în parte. Punctajele obținute la testări sunt considerate indicatori pentru ce și cât se învață. Pe măsură ce profesorii încurajează învățarea mai activă și gândirea critică în orele lor, descoperă că trebuie să trateze evaluarea în maniere noi.

Evaluarea, fiind o activitate de mare complexitate, presupune două demersuri, o activitate de măsurare care trebuie să fie foarte riguroasă și foarte precisă și o activitate de apreciere care trebuie să acorde semnificațiile curente în funcție de informațiile recoltate prin intermediul primului demers.

Oferind date și informații referitoare la felul cum s-a desfășurat procesul de instruire, există șanse mari să se identifice atât elementele pozitive ale acestuia, cât și lacunele sau disfuncționalitățile care îl perturbă și, în consecință, să se opereze corecții și ameliorări care să determine ulterior optimizarea și eficientizarea sa.

Fiecare formă de evaluare prezintă atât avantaje, cât și limite, astfel încât nici una dintre ele nu trebuie utilizată exclusiv, deoarece, în acest caz, aprecierea rezultatelor obținute de elevi ar fi afectată. Metodele de evaluare trebuie să ofere atât cadrului didactic, cât și elevilor, informații relevante cu privire la nivelul de pregătire a elevilor, și, implicit la calitatea procesului de învățământ. În cadrul reformei educaționale actuale a învățământului românesc, un accent deosebit se pune pe utilizarea unor metode și tehnici de evaluare eficiente a elevilor, acesta presupunând și o serie de metode alternative. Experiența de la catedră ne-a demonstrat că nu se poate renunța definitiv la metodele tradiționale de evaluare, în favoarea celor alternative, dar se impune îmbinarea acestora în scopul optimizării actului didactic.

Provocarea din această perioadă o reprezintă procesul de evaluare online. Este foarte important dacă sarcinile și conținutul probelor de evaluare sunt interesante, provocatoare și

schimbă evaluarea rigidă într-o experiență exploratorie. Acest lucru are ca substrat faptul că orice act de evaluare este și un act de învățare.

Evaluarea în timp util facilitată de platformele online reduce timpul de așteptare și oferă elevilor rezultate instantanee ale testării. Cu astfel de mecanisme de feedback imediat, un elev poate analiza progresul lui de învățare, punctele forte și punctele slabe rapid. Rezultatele pot fi analizate pentru a identifica domeniile de performanță scăzută, astfel încât profesorii să se poată concentra asupra acestor lacune de învățare. Sistemele de evaluare online simplifică sarcina de a aduna și corecta manual documentele de răspuns și de a împărtăși rezultatele. Se reduc costurile care merg în imprimarea materialelor.

Printre platformele online utilizate pentru evaluarea elevilor pot fi amintite:

a) Google forms – o aplicație Google Drive care permite realizarea documentelor la care elevii pot colabora în timp real folosind smartphone-uri, tablete și laptopuri, calculatoare. Se pot adăuga tipuri de întrebări, imagini. Întrebările pot fi aranjate în ordinea dorită, răspunsurile se pot salva într-o foaie de calcul, Google Sheets, fiind ușor de urmărit. Totodată se generează automat interpretarea grafică a rezultatelor.

b) Kahoot! – o aplicație care are la bază jocul, cu ajutorul căreia se pot realiza teste interactive. Se poate folosi Kahoot! și cu Google Classroom, fiind oferite noi posibilități. Elevii primesc imediat feedback-ul prin slide-uri animate.

c) ASQ – o aplicație care poate fi accesată atât pe web cât și pe telefon. Profesorul vede în timp real ce lucrează elevii, nota se calculează automat din aplicație. Un avantaj considerabil constă în posibilitatea de a lucra diferențiat cu elevii. Aceștia își pot verifica evoluția, văzând cât la sută mai au până să stăpânească anumite conținuturi. Părinții au și ei acces la această aplicație.

Bibliografie

1. Cucuș, C., 2009, Psihopedagogie pentru examene de definitivare și grade didactice, Editura Polirom.
2. Stoica A., 2000, Reforma evaluării în învățământ, Editura Sigma

EXPERIMENTUL- METODĂ DE EXPLORARE DIRECTĂ A REALITĂȚII

**Prof. Marioane Cristina Adela,
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, HD**

Experimentul este folosit în predarea științelor, constând într-o observare provocată și dirijată de anumite ipoteze, ce urmează să fie verificate experimental.

În condiții didactice, experimentarea de către elevii înșiși reprezintă o modalitate specifică de explorare a realității, de învățare prin acțiune, prin experiența trăită direct. A experimenta înseamnă a-i pune pe elevi în situația să conceapă și să practice ei înșiși un anumit gen de operații cu scopul de a provoca, a observa, a dovedi, a studia, a aprecia, a verifica, a măsura efectele, rezultatele etc. (Leif, J.), ceea ce se va solda cu noi achiziții cognitive și operaționale pentru el. Prin definiție, experimentul rămâne și aici o observare provocată, o acțiune de căutare, de încercare, de găsire de dovezi, de legități, prin efectuare de experimente.

Experimentul este o metodă de cercetare în care se urmărește crearea sau modificarea unor factori determinanți pentru apariția sau manifestarea unui fenomen, în condițiile de spațiu și timp alese de cercetător. Un experiment presupune izolarea unei variabile (variabila independentă), intervenția asupra acestei variabile (manipularea variabilei independente), urmărindu-se efectele acestei variabile asupra altei variabile (variabila dependentă).

În realizarea unui experiment se urmărește inventarierea factorilor, a variabilelor care ar putea avea efect asupra variabilei dependente și ținerea sub control a acestora, manipulând doar variabila independentă care ne interesează. Dacă toate celelalte variabile relevante pentru variabila dependentă sunt ținute sub control, atunci doar variabila independentă manipulată poate fi responsabilă pentru modificările survenite în variabila dependentă.

În practica școlară sunt concepute și aplicate mai multe variante de experimente:

- *experimentul demonstrativ*, pregătit de profesor înaintea lecției și apoi prezentat clasei în vederea demonstrării, explicării, confirmării, precizării sau verificării unor adevăruri cu ajutorul experiențelor și al explicațiilor ce le însoțesc;
- *experimentul de aplicare (aplicativ)*, utilizat în vederea verificării posibilităților ce le au elevii de aplicare în practică a unor teze teoretice însușite;
- *experimentul destinat formării abilităților (deprinderilor) motrice* de mânăuire a aparatelor de laborator, a substanțelor, a instrumentelor de măsurare etc.

În funcție de locul unde se desfășoară experimentul, acesta poate fi de laborator sau natural.

Experimentul de laborator este realizat într-un mediu în care toți factorii sunt controlați cu strictețe; sunt folosite pentru înregistrarea datelor mijloace din categoria creion-hârtie (pentru probele de memorie, atenție etc.) sau aparate/ instrumente de măsurare specifice.

Experimentul natural este efectuat în mediul obișnuit al subiecților, în condițiile normale ale vieții și activității acestora, în grădiniță, școală, la locul de muncă al acestora, în cadrul unui interviu de angajare etc. fără ca aceștia să-și dea seama că sunt subiecții unor cercetări.

Etapele de desfășurare a experimentului sunt:

1. stabilirea problemei de studiat;
2. formularea ipotezei de cercetare;
3. stabilirea variabilelor;
4. controlul variabilelor;
5. stabilirea planului experimental și a grupurilor experimentale.

Din punct de vedere organizatoric, lucrările experimentale se pot desfășura fie *individual* (pe teme separate, lucrând fiecare elev în mod independent, având asigurate toate condițiile tehnico-materiale necesare), fie în echipe (2-3 elevi) – atunci când nu dispunem de suficientă aparatură și instalații sau intenționăm în mod special să-i deprindem cu munca de echipă, – în forme combinate sau *frontal* – adică efectuate de toți elevii în același timp și în același ritm, pe aceeași temă, sub îndrumarea directă a profesorului, în condițiile în care se pot asigura aparate, materiale, instalații etc., pentru fiecare elev în parte.

În practica școlară actuală se remarcă tendința de trecere de la lucrările frontale la lucrările pe echipe și spre cele individuale, forme organizatorice de mai mare eficiență. Având pe masa de lucru asigurate substanțele, materialele și aparatura necesară, experimentele individuale sau cele în echipă se pot efectua în mod independent, cu minimum de indicații date de profesor sau pe

baza unei fișe de lucru elaborată în prealabil de profesor. În aceste fișe, mersul experimentelor este descris incomplet, rezumându-se numai la indicații absolut necesare. Se recomandă ca fișele să fie în așa fel concepute încât să-i situeze în permanență pe elevi în fața unor probleme noi (fișe problematizante) care se cer să fie rezolvate pas cu pas, prin propriul lor efort.

Întrucât elevii nu au experiență în efectuarea unor asemenea lucrări, până la deprinderea treptată a acestei proceduri de învățare este necesar ca fiecare experiment să fie cu exactitate pregătit de către profesor, asigurându-se condiții tehnico-materiale optime și aplicarea unor măsuri organizatorice stricte de punctualitate și disciplină în așa fel încât pe parcurs să nu intervină niciun fel de perturbări. O conducere în bune condiții a activității elevilor, face necesar ca, mai înainte de orice, profesorul să se asigure că aceștia au o idee clară după care se vor conduce în desfășurarea experimentului, că vor efectua experiențele în lumina unei întrebări centrale, a unui punct de vedere bine conturat, că ei cunosc obiectivele de urmărit. Fără precizarea acestor puncte de plecare elevii nu își vor putea explica și nu vor fi în stare să interpreteze corect ceea ce observă, ceea ce rețin. De la sine se înțelege cât este de important ca profesorul să stăpânească bine *teoria și mecanismul experimentului*, să cunoască structura diferitelor tipuri de experiment, să-i ajute pe elevi să urmărească sistematic activitățile în care sunt angajați, intervenind însă cu prudența necesară. El trebuie să sugereze, cu măsură, ceea ce ei nu pot descoperi singuri, având grijă să nu se substituie efortului personal al acestora de redescoperire a noilor cunoștințe. Cu atenție, el va supraveghea efectuarea exercițiilor experimentale în vederea preîntâmpinării accidentelor.

Bibliografie:

1. Ioan Cerghit, „Metode de învățământ”, Editura Didactică și Pedagogică R.A., București, 1997.
2. Constantin Cucoș, „Psihopedagogie”, Editura Polirom, București, 2009.
3. Marin Stoica, „Pedagogie și psihologie”, Editura Gheorghe Alexandru, Craiova, 2002.

CULTIVAREA SENTIMENTELOR PATRIOTICE LA ELEVI

**Prof. înv. primar Avram Mariana,
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, HD**

Educația patriotică este un proces neîntrerupt care se exprimă în conduita copiilor. Ea se extinde deci, asupra personalității umane în totalitatea ei, afectând toate componentele în unitatea și intercondiționarea lor reciprocă. Toate acțiunile întreprinse în acest scop, presupun îmbogățirea volumului de informații al copiilor despre patrie, concomitent cu antrenarea lor în formele vieții sociale, menite a le îmbogăți experiența de viață, ca viitori cetățeni ai patriei. Convingerile și conduita patriotică nu se transmit, ci se elaborează prin activitate.

Un rol important în formarea reprezentărilor patriotice îl are cuvântul. Prin expresivitatea, nuanțarea limbajului și prin expresiile emoționale care însoțesc povestirile, descrierile, versurile cu mesaj patriotic, se pot forma reprezentări saturate afectiv, care sensibilizează copilul față de mesajul patriotic.

Noțiunile din sfera patriotismului sunt mult prea abstracte pentru elevi, de aceea, învățământul se rezumă doar la a forma reprezentări moral-patriotice, în scopul formării de mai târziu a noțiunilor moral-patriotice: patrie, popor, limba maternă.

Una din componentele sentimentului patriotic este dragostea față de patrie, manifestată prin dragostea față de familie, de școală-mai târziu-de cartierul și orașul natal, față de natura țării. Sentimentele moral-patriotice exteriorizate dovedesc cum copilul și-a însușit anumite norme de conduită moral-civică și patriotică în familie, în colectivul clasei, în relațiile cu adulții, în mijlocul naturii.

O altă componentă o constituie dragostea față de popor, manifestată prin prețuirea trecutului istoric, admirația față de folclor, respectul față de activitatea socială a contemporanilor, față de ființa umană, față de alte popoare. Existența acestor sentimente ne demonstrează că elevul a înțeles valoarea afectiv-patriotică a aspectelor istorice, culturale, economice, prezentate la nivelul său de înțelegere.

Cunoașterea unor personaje istorice,culturale, a faptelor și operelor lor îi ajută pe copii să se familiarizeze cu personalități de marcă ale neamului și să pornească,astfel,pe drumul descoperirii identității naționale.

Sentimentul moral-patriotic include și dragostea față de limba maternă,demonstrată prin admirație față de creațiile literare,folclorice și culte. Familiarizarea cu aceste creații, cu scriitori ai neamului îi sensibilizează pe copii în sesizarea frumuseții și armoniei limbii române.

Prin intermediul educației moral-patriotice,profesorul are posibilitatea să formeze trăsături de caracter și comportamente pozitive,contribuind,astfel,la noile trăsături ale personalității copiilor.

Pentru elevi, patria are un conținut concret care se referă la familia,orașul sau satul natal, la natura cu care vine în contact,la limba pe care o vorbește,la realitățile sociale. Învățătoarea trebuie să-l facă pe copil să înțeleagă că patria este tot ce-l înconjoară.

„*Patria e casa noastră/ Și grădina și livada,/Verile cu boltă albastră,/ Iernile cernând zăpada*”.

BIBLIOGRAFIE

1. Nicola, I. (2000). *Tratat de pedagogie școlară*. Ediția a doua, revizuită. București: Editura Aramis.

IMPACTUL PANDEMIEI ASUPRA ELEVILOR ȘI PROFESORILOR

Prof. Lașiță Doina

Colegiul Național Pedagogic "Regina Maria" Deva, HD

Pandemia de coronavirus a schimbat tuturor planurile: modul în care se lucra până acum, se învăța, se petrecea timpul liber; lista poate continua. Chiar dacă școlile sunt închise, aceasta nu înseamnă că nu se pot desfășura cursuri. Se poate face, utilizând tehnologia disponibilă, fie pentru a suplini ceea ce se preda la clasă, fie pentru a îmbogăți de cele mai multe ori actul de predare cu elemente dinamice făcând în acest fel orele și mai atractive chiar și în aceste timpuri.

Societatea umană evoluează continuu, uneori cu pași mai rapizi, alteori confruntându-se cu diverse probleme și crize. În orice situație, un domeniu important și prioritar al statului trebuie să rămână educația, care, la rândul său, are nevoie de o formare continuă pentru a corespunde cerințelor actuale ale societății și să pregătească copiii și tinerii pentru a se integra activ în viața socială și personală.

Situația de criză din primăvara anului 2020, provocată de pandemia Covid 19, a scos la iveală problemele existente în societate, care cu certitudine își va aduce aportul la o schimbare radicală a mentalității oamenilor. În acest context, se resimte o schimbare radicală a sistemului educațional, pentru ai face pe educabili să devină mai conștienți, mai flexibili și mai bine pregătiți pentru viața de mâine cu surprizele sale. Schimbarea trebuie să includă, implicarea mai largă a părinților, dar și a membrilor comunității, în calitate de parteneri active ai cadrelor didactice, în educația tinerei generații. Însăși elevii ar trebui să fie învățați să învețe, astfel devenind fideli parteneri ai dascălilor, deschiși să învețe în primul rând pentru sine, valorificând eficient multiplele sale inteligente, care ulterior să devină achiziții importante pentru progresul societății.

Mediul online sprijină abilitățile secolului XXI precum colaborarea, comunicarea și creativitatea. Oportunitățile de învățare online și utilizarea resurselor educaționale deschise și a

altor tehnologii pot reduce costurile asociate cu materialele necesare instruirii. Gradul în care are loc învățarea online și modul în care este integrată în curriculum pot varia în funcție de școli. Strategia de combinare a învățării online cu instruirea școlară față în față este utilă pentru a adapta diversele stiluri de învățare ale elevilor și pentru a permite fiecărui elev să studieze în ritmul propriu. Resursele online permit revoluționarea sistemului educațional, nu numai pentru că sunt convenabile și accesibile, ci și pentru că permit ca întregul proces de predare și învățare să devină mai interesant și adaptat elevului digital. Astfel, se realizează o personalizare a învățării. Astăzi, elevii și profesorii beneficiază de resurse online gratuite. Fiecare elev preferă resurse diferite în funcție de subiectele de interes și de stilul de învățare.

În concluzie, învățarea on-line oferă elevului posibilitatea de a învăța în ritmul personal. Cu platforma e-learning poți învăța de oriunde ai acces la un computer și Internet. Dacă în trecut informația era rară, scumpă și concentrată în locuri izolate: școli, universități, biblioteci, muzee, în etapa actuală, cunoștințele nu mai sunt monopolul profesorului, informația se disociază de profesor și devine un al treilea actor al procesului. Prezența a trei actori – profesor, elev și sursa de informație - bulversează complet schema tradițională obișnuită. Informația circulă mai ușor și într-o manieră mai echilibrată între profesor și elev.

Atât profesorii cât și elevii au fost pregătiți pentru învățământul clasic, aflați în contact direct unii cu ceilalți, astfel învățământul on-line nu poate oferi roadele așteptate, prin simplul fapt că participanții la educație sunt reticenți, nu au încrederea necesară în eficiența acestei forme de educație.

SIMBOLURI PASCALE

Prof. Lașiță Doina
Colegiul Național Pedagogic "Regina Maria" Deva, HD

Lumânarea de Inviere

În noaptea Invierii, fiecare gospodar sau gospodină, fiecare îns, mic sau mare, tânăr sau bătrân, care ia parte la Inviere trebuie să aducă cu sine și o lumânare pe care o aprinde și o tine aprinsă în tot timpul săvârșirii Sfintei Liturghii. După Inviere, fiecare se întoarce cu lumina aceasta, numită în cele mai multe părți lumina Invierii, aprinsă acasă. După ce pășesc peste prag, se închină, iar apoi sting lumânarea în grindă, afumând-o pe aceasta în semnul crucii. După numărul acestor cruci se socotește numărul anilor de când e casa sau câți ani s-a trăit în ea.

Lumânarea e păstrată cu cea mai mare sfințenie tot anul pentru a o avea la îndemână și a o putea aprinde la întâmplări primejdioase. În unele zone, cu lumina Invierii se afumă vitele. În Banat exista datina să se folosească lumina aceasta și de către fetele cele mari pentru a fi bine văzute când se duc la jocuri. Când rostește preotul întâia oară cuvintele „Hristos a Inviat!”, fetele bătrâne care asistă la Inviere soptesc: „Eu să joc înainte”, pentru a se mărita. Tot atunci, vânătorii zic: „Vânat prind”, iar pescarii: „Pește prind”, în credința populară existând tradiția că, rostind cuvintele, vor avea în decursul anului spor la vânat și la pescuit.

Crucea

Este simbolul iubirii lui Dumnezeu pentru oameni, simbolul jertfei lui Iisus Hristos pentru salvarea omenirii. Crucea a fost declarată ca simbol al creștinătății de către împăratul Constantin, în cadrul Consiliului de la Niceea, în anul 325 după Hristos.

Ouăle "roșii"

Ouăle simbolizează mormântul lui Iisus Hristos, care s-a deschis la învierea sa din morți. De aceea, când sparg ouăle prin ciocnire, dar și când se salută creștinii își spun: "Hristos a inviat! Adevarat a inviat!". Culoarea roșie a ouălor simbolizează sângele lui Iisus care s-a scurs pe cruce pentru mântuirea lumii. Există credința că cei care ciocnesc se întâlnesc pe lumea cealaltă. Ouăle

simbolizează și reîntinerirea, primăvara. În Egiptul antic, oul era simbolul legământului vieții și reprezenta, totodată, sicriul ori camera mortuară.

În tradiția populară de la noi, ouăle de Paști sunt purtătoare de puteri miraculoase: vindecă boli, protejează animalele din gospodărie, te apără de rele. Originea colorării ouălor se pierde în negura epocii precreștine, din timpurile când Anul Nou se sărbătorea la echinocțiul de primăvară. Ele erau date în dar, ca simbol al echilibrului, creației și fecundității. Și la romani, colorate în roșu, ouăle făceau parte dintre darurile sărbătorii lui Janus și erau folosite la diferite jocuri și ceremonii religioase. Obiceiul colorării ouălor s-a transmis creștinilor și este încă practicat mai ales la popoarele Europei și Asiei. Spre deosebire de alte țări ale Europei, unde obiceiul s-a restrâns sau a dispărut, la romani a înflorit, atingând culmile artei prin tehnica, materiale, simbolica motivelor și perfecțiunea realizării.

Ouăle "încondeiate" ("împistrite" sau "muncite") s-au constituit, la romani, într-o mărturie a datinilor, credințelor și obiceiurilor pascale, întegrându-se între elementele de o deosebită valoare ale culturii spirituale populare, care definesc particularitățile etnice ale poporului nostru. Folclorul conservă mai multe legende creștine care explică de ce se înroșesc ouăle de Paști și de ce ele au devenit simbolul sărbătorii Învierii Domnului. Cea mai răspândită relatează că Maica Domnului, care venise să-și plângă fiul răstignit, a pus coșul cu ouă lângă cruce și acestea s-au înroșit de la sângele care picura din rănilor lui Isus. Domnul, văzând că ouăle s-au înroșit, a spus celor de față: "De acum înainte să faceți și voi ouă roșii și împetrișate întru aducere aminte de răstignirea mea, după cum am făcut și eu astăzi".

Ciocnitul ouălor semnifică sacrificiul divinității primordiale și se face după reguli precise: persoana mai în vârstă (de obicei bărbatul) ciocnește capul oului de capul oului ținut în mână de partener, în timp ce rostește cunoscuta formulă „Hristos a înviat”, la care se răspunde „Adevărat a înviat”.

Pasca

Gospodinele coc, o singura dată pe an, de Sfintele Paști, pasca. Aceasta are o formă rotundă, pentru că se crede că scutecele lui Hristos au fost rotunde. Având la mijloc o cruce, pasca este împodobită pe margini cu aluat împletit.

BIBLIOGRAFIE:

1. „Cultul păgân și creștin. Sărbătorile și datinile române și vechi”- Anastasie Marian Marienescu, Editura Saeculul I.O.-2005;
2. ”Sărbători și obiceiuri-Banat, Crișana, Maramureș”-vol.2, Academia Română, Institutul de Etnografie și folclor”, C. Brăiloiu- Editura Enciclopedica, 2002

ON HAPPINESS (LESSON PLAN)

**Prof. Raica Luciana,
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, HD**

Teacher: RAICA LUCIANA

School: COLEGIUL NAȚIONAL”MIHAI EMINESCU” PETROȘANI

Date: January, 21st, 2021 (9-9:40)

Form: 5th E

No. of students: 20

Title: *On Happiness*

Type of lesson: Lesson of fixation of knowledge and of developing skills and abilities

Timing: 40'

Aims of the lesson /Objectives:

a) Cognitive objectives

At the end of the lesson, the students will be able to:

- correctly solve exercises on a given text;
- get the meaning of a listening text;
- correctly read a text;
- easily talk about things that make them happy;
- match pictures with words/ sentences for a better comprehension of the text.

b) Affective Objectives:

The students will:

- manifest interest towards the topic;
- interactively participate during the lesson.

Methods:

- observation
- conversation
- practice
- independent work
- group work
- games
- writing

Techniques: conversation, individual work, group work, shared reading, demonstration

Material used: the virtual board, games, the computer, virtual sheets of paper for different tasks

Interaction

1. Individual work
2. Group work

Assessment: Oral and written assessment, homework

Skills: Speaking, Reading, Writing, Listening.

No.	Stages of the Lesson	Teacher's Activity	Students' Activity	Timing	Interaction
1	Warm-up / Checking the homework	The T greets the students and begins a short informal conversation to get the students to speak freely: 'How are you today?' 'Is anybody absent? / / Was your homework difficult? I hope not. Let's check it together.'	The Ss answer the T's questions; then they take turns in reading their homework while the others listen carefully and the T corrects them if necessary.	5'	T→Ss Ss →T

2	Lead in and practice	<p>Connecting the last sentence in the homework to the new lesson, the T writes the date and the title of the new lesson on the virtual board and asks the students to write them in their notebooks as well.</p> <p>The T asks the Ss to tell her things that make them happy. Some examples are written on the virtual board and in the Ss` notebooks.</p> <p>The T tells the Ss that it`s time they listened to a dialogue and see some other people`s opinions on what makes them happy. A set of oral exercises is solved as a listening comprehension exercise.</p> <p>https://www.liveworksheets.com/df221805mm</p> <p>The T congratulates the Ss for their work and in</p>	<p>The Ss open their notebooks and write the date and the title of the new lesson.</p> <p>- <i>Individual work</i></p> <p>The Ss speak about the things that make them happy and write them down in their notebooks afterwards.</p> <p>The Ss listen to a dialogue and work on a set of exercises given to see if they have understood the listened text.</p> <p>- <i>Individual work/ group work</i></p> <p>The Ss listen to the song and do the fill in exercise.</p> <p>- <i>Individual work/</i></p>	<p>3`</p> <p>4`</p> <p>15`</p> <p>10`</p>	<p>T→Ss Ss →T Ss → Ss</p> <p>T→Ss Ss →T Ss → Ss</p> <p>T→Ss Ss →T Ss → Ss</p>
---	----------------------	--	--	---	---

		order to relax a bit, the T plays a song and asks the Ss to solve a fill in exercise. https://www.liveworksheets.com/xr837884yp	<i>group work</i>		
3	Assessment	The T evaluates the Ss` activity both during the class and at the end of it. The T congratulates the students that did well during the class and gives them marks.	The Ss feel appreciated for their work and so they are motivated to move on.	2`	T→Ss Ss →T
4	Assigning homework	The T assigns the homework: <i>Write a short poem on happiness.</i>	The Ss write the homework into their notebooks.	1`	T→Ss

METODE ȘI TEHNICI DE CUNOAȘTERE A GRUPURILOR

**Prof. Humel Elena,
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, HD**

Ca ființe sociale, oamenii trăiesc organizați în grupuri. Un grup social reprezintă un ansamblu de indivizi între care există relații bine definite și în care fiecare individ are conștiința apartenenței la grup. Membrii unui grup au o anumită structură, funcționează după unele reguli prestabilite, au interese comune și urmăresc realizarea unor scopuri specifice, bine delimitate.

Metodele de investigație a grupului sunt puține, iar acestea care există sunt, cele mai multe dintre ele, adaptări ale metodelor folosite în studierea personalității individului. Psihologia de grup este diferită de suma psihologiilor fiecărui individ ce îi aparține, de aceea se simte nevoia unor modalități noi, specializate, proprii cunoașterii grupurilor.

Pedagogia este o muncă ce necesită o activitate de grup. În acest caz grupul are o dimensiune restrânsă (de la 2-3 persoane, la maxim 30 persoane) și este cunoscut în literatura de specialitate ca fiind un grup mic. Într-un astfel de grup oamenii simt nevoia unor atitudini de receptivitate și prietenie. Pentru ca un grup școlar să ajungă la atingerea scopurilor, este necesar ca organizatorul și conducătorul acestuia să aibă informații despre caracteristicile grupului, să cunoască deci psihologia sa.

Proprietățile grupurilor mici au fost analizate în foarte multe lucrări de specialitate. Printre psihologii străini care au abordat aceasta temă se numără: Robert F. Bales “Interaction process analysis: a method for the study of small groups”; J. Piaget “Traite de psychologie experimentale”; M.A. Bany, L.V. Johnson “Dynamique des group et education. Le group-classe” ; J.L. Moreno “Fondements de la sociometrie”; Roger Mucchielli “La dynamique des groups”; Edwin Hollander “Principles and methods of social psychology”; Anne Ancelin-Schutzenberger “L’observation dans le groupes de formation et therapie”. Câteva exemple de autori români care au studiat problema grupurilor sociale sunt: Achim Mihu “Sociometria. Eseu critic”; Pantelimon Golu “Psihologie sociala”; Ionescu Ion “Sociologia scolii”; Radu Nicolae, Carmen Furtuna “Psihologie sociala”; Dumitru Cristea “Tratat de psihologie sociala”.

Lucrarea “Cunoașterea și activitatea grupurilor școlare”, elaborată de M. Zlate și C. Zlate oferă și ea o serie de metode și tehnici de cercetare a grupurilor sociale, produse în psihologia de specialitate sau împrumutate și adaptate de la științele învecinate.

Printre aceste metode se numără:

Autobiografia grupurilor;

Observația sistemică a grupurilor pe baza categoriilor informaționale;

Tehnica sociometrică;

Determinarea personalității interpersonale;

Profilul psihologic al grupurilor;

Există multe situații în viața socială în care este foarte utilă aplicarea metodelor de cunoaștere a grupurilor, ca de exemplu:

Începerea activității cu un grup necesită deținerea unor informații despre el. Într-o astfel de situație, dacă un profesor cere detalii elevilor referitoare la performanțele sau la aspirațiile lor, el va obține caracteristici psihoindividuale, nu unele psihosociale. De aceea este foarte necesară utilizarea metodelor “autobiografiei” și “profilului psihologic” al grupului.

Aprecierea gradului de participare al fiecărui elev individual sau a întregului grup la activitatea de seminar necesită utilizarea metodei “observației sistemice pe baza categoriilor interacționale” elaborate de Bales. Astfel se poate aprecia conținutul și calitatea celor discutate, numărul participanților la discuții și felul în care s-au implicat ei în rezolvarea problemelor ridicate.

Aprecierea eficienței grupului în funcție de relațiile dintre membrii acestuia, de atmosfera creată în grup, se poate face utilizând “tehnica sociometrică”. Aceasta metodă analizează relațiile afectiv-simpatice, deci relațiile de simpatie sau antipatie manifestate de membrii grupului.

În situațiile de selecție sau promovare a oamenilor și în cele de formare sau reconstituire a grupurilor sociale, este necesară luarea în considerare a criteriilor de ordin psihologic și psihosocial, a trăsăturilor de personalitate, relațiilor din cadrul grupurilor și atmosfera de grup. Stabilirea tipului de “personalitate interpersonală” al grupului poate fi de mare folos în atingerea acestor obiective.

Rolul aplicării metodelor de cunoaștere a grupurilor sociale este acela de a-l ajuta pe cercetătorul, organizatorul sau conducătorul unui astfel de grup de a culege cât mai multe informații referitoare la

grupul în cauză, de a înțelege funcționarea sa și a comportamentelor de grup. Dacă acesta reușește să atingă scopurile prezentate, va fi capabil să anticipeze cu ușurință evoluția viitoare a grupului.

BIBLIOGRAFIE

1. Abric Jean Claude, Psihologia comunicării. Teorii și metode, Editura Polirom , Iași, 2002
2. Bocsa Eva, Psihologie școlară, Note de curs pentru D.P.P.D., Editura Focus, Petroșani, 2002.
3. Bogdan-Tucicov Ana; Chelcea Septimiu; Golu Pantelimon; Mamali Cătălin; Pânzaru Petru, Dicționar de psihologie socială, Editura Științifică și Enciclopedică, București , 1981.
4. Bontaș Ioan, Pedagogie, Editura All, București, 2001.

CALĂTORESC PRIN BASME**Prof. Solomon Melinda,****Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, HD**

-fișă de lucru-

Citește cu atenție textele de mai jos.

TEXTUL 1

Fratele Greuceanului, umblând mai multă vreme în sec, se întoarse la locul de despărțire și, găsim cuțitul curat, se puse a-l aștepta acolo cu bucurie că văzuse soarele și luna la locul lor pe cer. Iară Greuceanu se duse, se duse pe o potecă care-l scoase tocmai la casele zmeilor, așezate unde-și înțarcase dracul copiii. Dacă ajunsese aici, Greuceanu se dete de trei ori peste cap și se făcu un porumbel. Vezi că el ascultase năzdrăvăniile ce-l învățase Faurul pământului. Făcându-se porumbel, Greuceanu zbură și se puse pe un pom care era tocmai în fața caselor. Atunci ieșind fata de zmeu cea mare și uitându-se, se întoarse repede și chemă pe mumă-sa și pe soră-sa cea mică ca să vină să vadă minunea. Fata cea mai mică zise:

- Măiculiță și surioară, pasărea asta gingașă nu mi se pare ogurlie* pentru casa noastră. Ochii ei nu seamănă a de pasăre, ci mai mult seamănă a fi ochii lui Greuceanu cel de aur. Până acum ne-a fost și nouă! D-aici înainte numai Dumnezeu să-și facă milă de noi și d-ai noștri. Păsămite aveau zmeii cunoștință de vitejia lui Greuceanu. (*Greuceanu* - de Petre Ispirescu)

Ogurliu - cu noroc.*TEXTUL 2**

Oricine mai crede în basme, echivalente pentru adulți cu minciuna? Ei bine, copiii cred. Și este de ajuns, pentru că astfel basmul continuă să își îndeplinească funcția peste timp, aceea de a iniția, adică de a te scoate din sine pentru a te transporta într-un alt sine, într-o altă lume.

Basmul care se livrează adulților nu mai e niciodată același cu cel al copilăriei. *Ultima licornă* a lui Peter Beagle ca și *Poveste fără sfârșit* a lui Michael Ende sunt deja parabole despre destinul basmului sau a lumii în care basmul trăiește. Țara poveștilor, Fantazia, este amenințată în cartea lui Ende de lumea Nimicului (Das Nichts), care ia aspectul minciunii, o formă de anihilare care este prin excelență aceea a oricărui sfârșit, doar că aici e vorba de un sfârșit absolut. Pentru că esența basmului se află în poveștile Sherezadei din *1001 de nopți*.

<https://www.lapunkt.ro/2014/11/despre-basme-si-cai/>

Transcrie un indice temporal și unul spațial din Textul 1.

6 puncte

Notează cu X în dreptul fiecărui enunț pentru a indica dacă este „adevărat” sau „fals”, bazându-te pe informațiile din Textul 1.

6 puncte

ENUNȚUL	ADEVĂRAT	FALS
Greuceanu nu s-a făcut porumbel.		
Zmeii aveau cunoștință de vitejia lui Greuceanu.		
Basmul are rolul de a iniția.		
Țara poveștilor, Fantazia, este amenințată în cartea lui Ende de lumea Nimicului		
Esența basmului se află în poveștile Sherezadei		
Ochii păsării seamănă cu ochii lui Greuceanu.		

Notează un sinonim și un antonim pentru cuvântul *bucurie* din Textul 1.

6 puncte

Greuceanu s-a dat de peste cap.

6 puncte

4 ori;

7 ori;

3 ori.

În Textul 1 apar personaje.

6 puncte

9;

5;

7;

Scrie litera corepunzătoare răspunsului corect _____ **6 puncte**

Poveste fără sfârșit este scrisă de:

Michael Ende;

Peter Beagle;

Das Nichts.

Rescrie secvența următoare *Greuceanu se dete de trei ori peste cap* modificând numeralul cardinal, simplu cu un numeral cardinal compus. **6 puncte**

Alcătuiește un enunț în care *o* din structura *o formă* să fie un numeral cardinal. **6 puncte**

Formează numerale ordinale corespunzătoare următoarelor numere. **6 puncte**

4 _____;

11 _____;

21 _____;

Identifică în Textul 2 un numeral cardinal, apoi alcătuiește o propoziție în care să-l transformi în numeral ordinal. **6 puncte**

B.

Redactează un text de 7-10 rânduri în care să descrii ființa fabuloasă care se transformă în porumbel din textul 1. În redactarea textului tău, vei avea în vedere următoarele: **30 puncte**

- să respecți tema, evidențiind trăsăturile ființei imaginare; **12 puncte**

-să te exprimi corect, clar și adecvat; **6 puncte**

- să respecți normele de ortografie și de punctuație și așezarea în pagină; **6 puncte**

-să existe introducere, cuprins și încheiere. **6 puncte**

10 puncte din oficiu

PROPOZIȚIILE SUBORDONATE

**Prof. Solomon Melinda,
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, HD**

-fișă de lucru-
AT, CD, CI, CP.

A. Împărțiți următoarele fraze în propoziții, menționați felul lor și precizați tipul de raport sintactic stabilit între acestea:

1. Regula pe care mi-ai spus-o a fost încălcată de cine nu trebuia.
2. Sper că nu i-ai spus secretul cui te-am avertizat.
3. Mi-am adus aminte cine va veni la ziua ta.
4. M-am gândit să te sun.
5. Vom merge la cabana la care am fost și anul trecut.
6. Am încredere că vei ajunge la timp la serbarea surorii tale.
7. L-am ascultat despre ce voia să-mi vorbească.
8. Am încetat a spera că vom merge fizic la școală.
9. Elevii despre care mi-ai vorbit au luat 10 la examen.
10. Știu că mă pot baza pe tine.
11. S-a terminat ora care îmi dădea dureri de cap.
12. Am auzit cine a spus lucruri frumoase despre tine.
13. Vom decide cine vine în excursie la ora de dirigenție.
14. Îmi este rușine să-i spun profesoarei că nu mi-am făcut tema.
15. E bine de cine muncește.
16. Am nevoie de o scuză pe care să i-o spun mamei mele pentru întârziere.
17. I-am adus câte o floare cui am considerat.
18. Îi voi transmite mesajul tău cui ți-am promis.
19. Am mâncat prăjitura la care visam de mult timp.

20. Profesoara pune note cui i-a ascultat.

B. Identificați tipul complementelor și atributele din fiecare enunț și realizați expansiunea:

1. Mă gândesc **la plecarea** la mare.

2. Am văzut-o pe fata **inteligentă**.

3. I-am povestit întâmplarea **curioșilor**.

4. Nu știu **a cânta** corect această partitură.

5. Ideea **spusă** ne-a ajutat enorm.

6. Îmi este rușine **de fapta** făcută.

ȘCOALA INCLUZIVĂ: INTEGRAREA COPIILOR CU NEVOI SPECIALE ÎN ȘCOLILE DE MASĂ

**Prof. Raica Luciana,
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, HD**

Educația copiilor reclamă o preocupare deosebită din partea tuturor factorilor implicați în această misiune fundamentală. Alături de copiii din școlile de masă, cresc și se dezvoltă și o altă categorie de copii și anume, cei cu cerințe sau nevoi speciale (CES). Fiecare copil prezintă particularități individuale și de relație cu mediul, trăsături care necesită o evaluare și o abordare personalizate. Copiii cu deficiențe au și ei aceleași trebuințe de bază în creștere și dezvoltare ca toți copiii: nevoia de afectivitate și securitate, de apreciere și întărire pozitivă, de încredere în sine, de responsabilitate și independență.

Incluziunea lor, integrarea socială și educarea acestora necesită solidaritate între instituții și oameni, compasiune, respectul acordat necondiționat persoanei umane și nediscriminare.

Incluziunea nu este un simplu concept, aplicat doar la mediul școlar. Din contră, problematica incluziunii, a diversității, este o sursă complexă de politici, dezbateri și acțiuni sociale. Unul dintre dezideratele acestor politici este acela de a asigura o schimbare durabilă de mentalitate la nivel de societate față de persoanele cu dizabilități, schimbare care să se integreze în mai largă cerință a acceptării și promovării diversității.

Școala, prin misiunea ei de instituție formatoare de personalități, alături de misiunea de a transmite elevilor informații și un bagaj solid de cunoștințe reprezintă un mediu prioritar pentru începerea și implementarea politicii incluzive. Să ne gândim doar la perioada pe care un copil o petrece în școală. Aceste ore și ani pot fi marcați de segregare, de excluziune sau pot fi marcați de efortul de a adapta metodele, tehnicile și instrumentele de care dispune profesorul pentru a facilita integrarea copiilor cu cerințe educaționale speciale în mijlocul copiilor fără CES.

Trecând de la discuția asupra beneficiilor educației incluzive și a locului ei în cadrul politicilor generale privind incluziunea, este bine să accentuăm faptul că vorbim de un proces, și

nu de un fapt. Această trecere a societății în general și a școlii în special către acceptarea diversității și educația incluzivă este un demers de lungă durată. Din acest motiv este important să privim și la mecanismele prin care acest proces este facilitat sau din contră, întâmpină rezistențe din partea actorilor câmpului social, politic, educațional.

Educația formală, nonformală și informală transformă individul dependent de familie, de societate, într-unul independent, care se bucură de autonomie. Valorile învățate în școală și în familie ar trebui să îndrume omul pe tot parcursul vieții. Un climat de armonie și bună înțelegere în școală este definitoriu. Un dezechilibru al școlii devine o problemă la nivelul societății.

În documentele Conferinței Mondiale asupra educației pentru persoane cu cerințe educative speciale de la Salamanca (iunie 1994) și respectiv ale Congresului Internațional al Educației Speciale (Cardiff, 1990), aceste formule terminologice relevă recunoașterea universală a necesității reformei sistemului școlar general. Ea implică cu necesitate pregătirea de ansamblu a școlii și a societății pentru a primi și satisface participarea persoanelor cu dizabilități în medii școlare și sociale obișnuite, ca elemente componente naturale ale diversității umane, cu diferențele ei specifice.

Educația sau școala incluzivă implică cu certitudine ideea de schimbare – reformă a școlii și societății în ansamblu, cu scopul de a răspunde dezideratului societății viitorului “o societate pentru toți” care să răspundă mai bine prin co-educație nevoilor, potențialului și aspirațiilor tuturor copiilor, inclusiv al celor deosebit de dotați și/ sau talentați, al celor ce fac față în prezent în școala obișnuită, al celor cuprinși în școli speciale separate.

Acceptarea în plan teoretic și realizarea treptată a școlii incluzive devine atât o problemă de concepție și decizie politică cât și o chestiune de strategie și acțiune coerentă în plan pedagogic, de organizare și dezvoltare a sistemelor și structurilor de sprijin a educației speciale integrate.

BIBLIOGRAFIE:

Declarația de la Salamanca asupra educației cerințelor speciale adoptată la conferința mondială „Acces și calitate“ organizată de UNESCO și Ministerul Educației din Spania, 7-10 iunie 1994

T. M. Pădurean, *Problema solidarității*, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj Napoca 2013

A. Roșan, (coord.), *Psihopedagogie specială. Modele de evaluare și intervenție*, Ed. Polirom, Iași 2015

OECD, *Politici în educație pentru elevii în situație de risc și pentru cei cu dizabilități din Europa de Sud-Est*, Paris 2007

Declarația Universală a Drepturilor Omului, adoptată în 16 Dec. 1948 prin rezoluția 217A în cadrul celei de-a treia sesiuni a Adunării Generale a ONU, Paris.

SĂ VORBIM DESPRE MATEMATICIENI

**Prof. Ispas Mădălina,
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, HD**

Printre cei mai renumiți matematicieni din istorie, ale căror descoperiri au revoluționat lumea se numără Pitagora, Grigori Parelman sau Terry Tao.

Pitagora (circa 570-495 îHr)

Un lider mistic, obsedat de numere, Pitagora a devenit faimos pentru teorema sa legată de triunghiul dreptunghic ce se predă încă de atunci și până acum în școli. A trăit într-o comunitate în care numerele erau venerate atât pentru calitatea lor spirituală, cât și matematică. Înclinarea lui către numere ca și cum ar reprezenta esența întregii lumi l-au transformat în falnicul părinte al matematicii Greciei, în mod esențial cea care reprezintă începutul matematicii pe care o cunoaștem azi.

Femeile nu sunt foarte bine reprezentate în lumea matematicii chiar dacă azi istoria ne arată că nu e un subiect exclusiv masculin. Hypatia a fost o savantă a bibliotecii din Alexandria, în secolul al 4-lea după Hristos.

Girolamo Cardano (1501 – 1576)

Cardano a fost acel matematician italian pentru care s-ar fi putut inventa termenul de om al Renașterii. Medic de profesie, a fost autorul a 131 de cărți. Dar a fost și un parior compulsiv. Acest viciu l-a condus către prima analiză științifică a probabilității. A realizat că ar putea câștiga mai mult la zaruri dacă ar putea calcula probabilitatea șanselor folosind numerele. Aceasta a fost o idee revoluționară ce a condus la teoria probabilității care a dus la rândul ei la nașterea statisticilor, marketingului, a industriei asigurărilor și la previziunile meteo.

Cel mai prolific matematician al tuturor timpurilor, Euler a publicat aproape 900 de cărți. Când a orbit, pe la vârsta de 50 de ani, productivitatea sa în mai multe domenii a crescut. Formula sa faimoasă $e^{i\pi} + 1 = 0$, unde e este o constantă matematică uneori cunoscută sub denumirea de numărul lui Euler și i este rădăcina pătrată a lui -1 , este larg răspândită ca fiind una

dintre cele mai minunate formule din matematică. Mai târziu a început să studieze și să fie interesat de tabelele latine, ceea ce înseamnă că fără el, nu am fi avut sudoku.

Euler a lucrat în aproape toate ramurile matematicii, de la geometrie, analiză matematică, algebră, trigonometrie, teoria numerelor și până în astronomie.

Carl Friedrich Gauss (1777 – 1815)

Cunoscut drept prințul matematicienilor, Gauss a adus contribuții semnificative la marea majoritate a domeniilor legate de matematică în secolul al XIX-lea. Un perfecționist obsedat, nu a publicat cea mai mare parte a lucrărilor sale, preferând să le reevalueze și să-și îmbunătățească teoremele înainte de a le trimite la tipar.

Descoperirea sa revoluționară asupra spațiului non-Euclidean (ceea ce este matematic consecvent că liniile paralele pot diverge) a fost găsită printre notele sale, după moarte. În timpul analizelor sale legate de datele astronomice, a realizat că erorile de măsurătoare pot produce curba clopotului, iar acea formă este azi cunoscută drept distribuția gaussiană.

Georg Cantor (1845-1918)

Dintre cei mai renumiți matematicieni, Cantor a fost cel care a îndeplinit cel mai bine stereotipul (Hollywoodian) potrivit căruia un geniu matematic este și un bolnav mintal. Cea mai strălucitoare perspectivă a lui Cantor a fost aceea de a dezvolta un mod de a vorbi despre infinitul matematic. Teoria sa a dus la descoperirea contra-intuitivă că unele infinități erau mai mari decât altele. Rezultatul a fost de-a dreptul impresionant. Din nefericire a început să sufere de probleme mentale și a fost de foarte multe ori spitalizat. De asemenea s-a fixat pe ideea de a demonstra că operele lui Shakespeare au fost de fapt scrise de Francis Bacon.

Paul Erdős (1913 – 1996)

Erdős a trăit ca un nomad, ducând o viață simplă, fără de averi, mutându-se de la o universitate la alta, de la sala de conferință la hotel. Rareori a publicat singur, preferând să colaboreze, lucru ce a dus la peste 1500 de lucrări alături de 511 colaboratori. Astfel, Erdős este al doilea cel mai prolific matematician după Euler. Ca un omagiu plin de umor un „număr Erdős” este dat matematicienilor în funcție de proximitatea colaborării cu el: Numărul 1 pentru cei care au semnat alături de el; Numărul 2 pentru cei care au fost co-autori cu matematicienii ce au primit Erdős Nr. 1.

John Horton Conway (82 de ani)

Matematicianul din Liverpool este foarte cunoscut pentru matematica serioasă care a provenit din analizele sale despre jocuri și puzzle-uri. În 1970 a venit cu regulile pentru „Game of Life”, un joc în care vezi cum tiparele celulelor evoluează într-o rețea. Primii oameni de știință în informatică adorau jocul Vieții, obținând statutul de stea Conway.

El a adus contribuții importante la numeroase ramuri ale matematicii pure, cum ar fi teoria grupurilor, teoria numerelor și geometria și, împreună cu colaboratorii, a venit și cu concepte care sună minunat, cum ar fi numere suprarealiste, marele antiprism și monstrous moonshine.

Grigori Perelman (53 de ani)

Perelman a primit un premiu de 1 milion de dolari pentru că a furnizat una dintre cele mai faimoase întrebări deschise în matematică, Conjunctura lui Poincare. Însă pustnicul rus a refuzat banii. Și a renunțat deja la cea mai prestigioasă onoare în lumea matematicii, Fields Medal, în 2006. „Dacă dovada e concretă, nici o altă recunoaștere nu e necesară”, a spus el. Conjunctura Poincare a fost începută inițial în 1904 de către Henri Poincare și se preocupă de comportamentul formelor în trei dimensiuni. Perelman este șomer la ora actuală și duce o viață frugală, alături de mama sa, în St. Petersburg.

Terry Tao (44 de ani)

Australian cu origini chineze, care locuiește în SUA, Tao a câștigat (și a acceptat) Medalia Fields în 2006. Tao a fost copilul minune care a învățat să citească singur la vârsta de doi ani și a urmat cursuri de matematică de nivel universitar la vârsta de nouă ani. A urmat cursurile universității Princeton și a devenit cel mai tânăr profesor la catedra de matematică de la Columbia University.

Împreună cu Ben Green, el a demonstrat un rezultat uimitor legat de numerele prime.

EDUCAȚIA ANTREPRENORIALĂ NONFORMALĂ ȘI INFORMALĂ

**Prof. Humel Elena,
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, HD**

Elevii, fiecare în parte reprezintă o personalitate unică, pot învăța în contexte diferite – acasă, la școală, în grupul de prieteni, pe stradă, independent sau prin interacțiune cu alții. Putem învăța în orice context, în orice situație, în orice moment activ.

Conform Legii Educației Naționale nr. 1/2011, învățarea în contexte nonformale este considerată ca fiind învățarea integrată în cadrul unor activități planificate, cu obiective de învățare, care nu urmează în mod explicit un curriculum și poate diferi ca durată. Acest tip de învățare depinde de intenția celui care învață și nu conduce în mod automat la certificarea cunoștințelor și competențelor dobândite.

Competențele și atitudinile dezvoltate elevilor în cadrul învățării nonformale includ: competențe interpersonale, capacitatea de lucru în echipă, încrederea în sine, disciplina, responsabilitatea, capacități de planificare, coordonare și organizare/competențe de gestionare a proiectelor, capacitatea de a rezolva probleme practice etc. Întrucât aceste competențe au relevanță crescută în dezvoltarea personală a individului, contribuind deopotrivă la participarea activă în societate și pe piața muncii, acestea sunt complementare celor achiziționate prin educația formală

Educația nonformală înseamnă orice acțiune organizată în afara sistemului școlar, prin care se formează o punte între cunoștințele predate de profesori și punerea lor în practică. Acest tip modern de instruire elimină stresul notelor din catalog, al disciplinei impuse și al temelor obligatorii. Înseamnă plăcerea de a cunoaște și de a te dezvolta. Trebuie să precizăm că este utilă respectarea unor reguli și principii pentru a desfășura activități nonformale de calitate. Acestea au la bază competențele și conținuturile educației formale și oferă diverse posibilități de aplicare a cunoștințelor dobândite în cadrul educației oficiale. Nu exclud efortul elevilor și sunt atractive datorită formelor lor variate: cercuri de lectură, sportive, cultural-științifice, întâlniri cu scriitori,

cluburi de știință, serbări școlare, drumeții, excursii, tabere, expediții, școala de weekend, concursuri, vizionări de spectacole, vizite la muzee, biblioteci. De regulă, activitățile au loc în școală și sunt constituite din cercuri pe discipline cu caracter tematic sau pluridisciplinar, competiții cultural-sportive, sesiuni de comunicări științifice, comemorări sau festivități, olimpiade. Au caracter formativ-educativ, sunt facultative sau opționale, cunosc modalități diferite de finanțare, nu presupun acordarea de note și evaluarea riguroasă, promovează munca în echipă, presupun un demers interdisciplinar, sunt dirijate de personal specializat, aflat în strânsă legătură cu părinții, elevii, organizațiile socioculturale sau politice. Conținutul este organizat pe arii de interes, nu pe ani de studiu sau pe discipline academice.

Programele de educație nonformală antreprenorială sunt în continuă dezvoltare în întreaga lume, pentru a oferi celor ce învață abilitățile specifice care să susțină bunăstarea oamenilor și comunităților. Prin programele nonformale promovate de diferite organizații, tinerilor le este stimulată gândirea antreprenorială critică, sunt învățați să-și lanseze și să-și administreze business-uri de succes, să creeze locuri de muncă pentru ei și pentru prietenii lor.

Așa cum prezintă inițiatorii, programul *Junior Achievement* oferă un proces de învățare complet: traininguri și webinarii pentru elevi și profesori, lecții la clasă, proiecte practice de înființare a companiilor – pilot, perioade de incubare susținute de comunitatea de afaceri, posibilitatea de participare la târguri de produse și servicii, posibilitatea testării abilităților și obținerea Certificatului European de abilități antreprenoriale (European Skills Pass).

Programul și competițiile organizate de tip *Junior Achievement* se adresează tinerilor care doresc să dezvolte concepte de business (de exemplu, Competiția *Junior Achievement Business Plan Challenge*, pentru anul 2018) și să le testeze apoi pe piață, prin inițierea și conducerea în echipă a afacerilor-pilot sau a start-up-urilor (Competiția *Junior Achievement Company*). În competiții pot participa atât echipe de elevi, constituite și special pregătite de profesori în cadrul orelor de educație antreprenorială, cât și companii pilot *Junior Achievement*, dezvoltate în Programul *Junior Achievement Mini-compania*, sau firmele de exercițiu.

Orientarea copiilor și tinerilor în lumea financiară este de importanță majoră în contextul societății contemporane. Educația financiară, parte a educației antreprenoriale, contribuie la o mai bună înțelegere a conceptelor financiare, la dezvoltarea deprinderilor și abilităților, a motivației și încrederii în aplicarea cunoașterii în acest domeniu.

Se vorbește tot mai mult de nevoia de a cultiva cultura antreprenorială a tinerilor. Pentru realizarea acestui deziderat este nevoie de un anumit nivel al resurselor, de orientarea tinerilor pentru a cunoaște și de înzestrarea lor cu abilități, astfel încât aceștia să-și poată dezvolta propriile idei. Programul „*Tineret în acțiune*”, integrat din anul 2014 în programul european „Erasmus+”, este dezvoltat la nivelul UE și oferă cadrul necesar pentru acțiune practică pentru dobândirea abilităților de antreprenor. Prin Acțiunea 1.2., „Inițiative ale tinerilor” a programului menționat, tinerii sunt stimulați să se implice în problemele comunității, să promoveze schimbări, să găsească soluții creative pentru problemele pe care le întrevăd. Metoda principală propusă de inițiatorii programului sunt învățarea experimentală, nonformală.

Alături de educația nonformală, educația informală este o dimensiune semnificativă a politicilor și strategiilor naționale și internaționale. Unele studii abordează integrat componentele nonformală și informală ale educației, punând în evidență caracteristicile acestora: voluntariat, intenționalitate, participare, conștientizare, proces orientat.

Emanuel Soare propune următoarea etapizare în evoluția semnificațiilor conceptului de educație antreprenorială, din perspectivă curriculară:

Etapă clasică sau tradițională, corespunzătoare constituirii educației antreprenoriale ca disciplină școlară.

Etapă modernă sau de extindere. Este vorba despre extinderea și generalizarea educației antreprenoriale la nivel formal și nonformal sub formă de cursuri multiple organizate special sau module integrate în diverse programe de studii.

Etapă postmodernă sau de reconceptualizare. În acest caz, educația antreprenorială este concepută ca o modalitate inovatoare de a proiecta în interdependență, conform paradigmei curriculumului formal – nonformal – informal. Această etapă „restructurează curriculumul și se prezintă ca o nouă paradigmă a educației”.

Caracteristicile educației *informale* sunt influențele nesistematice, spontane, întâmplătoare exercitate asupra individului în interacțiune cu familia, cu membrii grupului de prieteni, cu tot ceea ce oferă strada și „cultura” ei în spațiul real și în cel virtual. Educația informală este un „proces continuu prin care fiecare individ își formează atitudinile, valorile, abilitățile și cunoștințele prin intermediul influențelor și al resurselor educaționale ale mediului său și prin experiența zilnică” (op. cit., pag. 88).

Copilul, tânărul capătă deprinderi și abilități antreprenoriale atât în spațiul formal și nonformal, cât și în spațiul informal. Mediul socio-familial al elevului, mediul social al comunității în care acesta trăiește au un deosebit impact în formarea competențelor antreprenoriale. Modelele părinților antreprenori au mari șanse să fie preluate de către copii, ca „moștenire” de familie, mai întâi prin punerea în funcțiune a mecanismelor imitației, apoi prin activarea unor mecanisme psihologice superioare. Constatăm, prin observații empirice, că în comunitățile în care este dezvoltat spiritul antreprenorial, tinerii urmează exemplele persoanelor din jurul lor, prin inițierea, preluarea și dezvoltarea de afaceri.

Avalanșa informațională găzduită de *spațiul virtual*, la care elevii au acces, constituie o importantă sursă de educație informală, inclusiv în domeniul antreprenoriatului. Observațiile empirice realizate în ultimii ani asupra elevilor de liceu arată că aceștia sunt mult mai receptivi la conținuturile prezentate în spațiul virtual.

Bibliografie:

¹ Costea, O., (2009). *Principii de constituire a strategiilor pentru educația nonformală/informală*. În: *Educația nonformală și informală: realități și perspective în școala românească*. ISE, București: EDP

¹ Soare, E. (2008). *Educația antreprenorială. Ultima provocare a școlii*. (p. 10 – 11) București: V. & I. Integral.

¹ Soare, E. (2008). *Educația antreprenorială. Ultima provocare a școlii*. (p. 11) București: V. & I. Integral.

¹ Păun, E., Șerbănescu, L. (2008). *Domenii educaționale reprezentative. Noile educații. Formal, nonformal și informal în educație. Alternative educaționale. Interdependențe*. (p. 87 – 88) În: *Pregătirea psihopedagogică. Manual pentru definitivat și gradul didactic II*. D. Potolea, I. Neacșu, R.B. Iucu, I.-O. Pânișoară (coord.), Editura Polirom, Iași.

DIETELE TRANSILVANIEI DIN 1553-1556**ȘI PROBLEMA POLITICII EXTERNE A PRINCIPATULUI**

**Prof. Dr. Szakacs Roxana- Gabriela,
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, HD**

Istoria politică a Transilvaniei în perioada 1541-1571 s-a caracterizat prin lupta pentru consolidarea autonomiei interne. Această luptă se desfășoară în condițiile confruntării dintre Imperiul otoman și cel habsburgic, ca și ale consolidării dominației Porții în zona sud-estului european și a expansiunii acesteia către centrul Europei. În cadrul factorilor externi de consolidare a autonomiei principatului, un loc aparte l-au ocupat legăturile sale cu Moldova și cu Țara Românească, state interesate în strângerea relațiilor dintre ele și Transilvania.

Consolidarea statutului de principat autonom s-a realizat prin constituirea organelor proprii de cărmuire, prin continuarea sistemului celor „trei națiuni privilegiate”, căruia i se adaugă acum și acela al celor „patru religii recepte”, sistem care se baza pe asigurarea țăranimii dependente și pe excluderea românilor de la viața politică.

Una dintre instituțiile cele mai importante în ecuația puterii și funcționării noului stat transilvan în plin proces de constituire a fost dieta. Dieta principatului s-a născut prin transformarea congregației generale voievodale și aderarea la aceasta a reprezentanților comitatelor din Partium. Soluția guvernării cu sprijinul unei diete unice, care să reprezinte toate teritoriile aparținând principatului autonom, s-a impus datorită creșterii pericolului otoman. Ea este rezultatul acțiunii episcopului de Oradea, dar și a reacției stărilor privilegiate de a limita puterea acestuia și a mai marilor principatului și de a participa astfel la luarea deciziilor în stat.

După anul 1541, problema stăpânirii Transilvaniei de către otomani și habsburgi a devenit unul dintre punctele principale ale tratatelor dintre aceste puteri și a dus, de asemenea, și la o serie de momente de impas politic și militar, iar unele dintre ele s-au rezolvat prin politica faptului împlinit. Unul dintre acestea a fost trecerea Transilvaniei sub administrație imperială prin abdicarea reginei Isabella în

numele fiului ei, Ioan Sigismund Zápolya, la 21 iulie 1551, deopotrivă cu predarea “Coroanei Sfântului Ștefan” în mâna generalului Castaldo, reprezentantul lui Ferdinand I de Habsburg. Pentru sultanul Süleyman Kanunî și pentru demnitarii otomani modificarea raportului de forțe a însemnat începutul luptei între cele două forțe, luptă care s-a desfășurat pe plan politic, militar și diplomatic.

Astfel, în februarie 1552 încep luptele. La 22 aprilie sultanul îl numește conducător al expediției militare pe Kara Ahmed pașa și ca urmare la 27 iulie 1552 Timișoara este cucerită. În vara aceluiași an au fost cucerite Mehadia, Cuvin, Șemlacul Mare, Panciova, Făget, Lipova, Șoimuș, Ineul și Șiria. Însă începând din anul 1553, presiunile exercitate de Poartă și-au dovedit eficiența. Cei mai activi s-au dovedit partizanii reginei Isabella, cărora sultanul le-a promis sprijinul necesar alungării trupelor imperiale instaurate în Transilvania. Izbucnirea răscoalei antihabsburgice în Transilvania în vara anului nu a avut însă succes. Cu toate acestea, teama de generalizare a conflictului l-a silit pe Andrei Báthory să convoace la Turda, la cererea partizanilor Isabellei, dieta generală a principatului pentru 13 iulie 1553. Această dietă s-a transformat, însă, într-o dietă de tabără, în condițiile sosirii la Turda a noilor voievozi în fruntea contingentelor de cavalerie, prilej cu care s-a încheiat un armistițiu între Anton Kendi și voievodul Francisc Kendi. Deși secuii și o mare parte a ungarilor au simpatizat cu răsculații, voievozii au înaintat, totuși, în Transilvania, spre tabăra celor din urmă de la Iernut. Acest fapt s-a datorat și nerespectării planului de declanșare a răscoalei antihabsburgice, care prevedea dezlănțuirea simultană a răscoalei atât în Transilvania, cât și în Partium, în timp ce Petru Petrovici ar fi pătruns în Transilvania împreună cu trupele sale și cu oastea otomană și ar fi pregătit astfel terenul pentru rechemarea Isabellei și reînscăunarea lui Ioan Sigismund Zápolya. Prevederile, însă, nu au fost respectate întocmai, aceasta și datorită implicării begleberului de la Buda în armistițiul încheiat între Poartă și Curtea de la Viena (mai 1553), precum și în tratativele de pace.

Atitudinea Porții nu însemna renunțarea la Transilvania. În discuțiile avute cu diplomații lui Ferdinand, reprezentanții sultanului au invocat dreptul sabiei asupra Transilvaniei. Aceștia susțineau că din punct de vedere otoman numai Ioan Sigismund Zápolya putea fi suveranul legitim al Transilvaniei deoarece sultanul i-a acordat această țară numai lui, tânărului Zápolya.

Tratativele otomano-habsburgice au fost prelungite cu bună știință de otomani până la încheierea războiului cu Safavizii în 25 mai 1555. Din acel moment sultanul adoptă un ton mult mai energic, fapt care reiese dintr-un memoriu adresat lui Ferdinand de consilierii săi, memoriu în care sultanul cere nu numai cedarea principatului în vechile sale hotare lui Ioan Sigismund Zápolya, predarea cetăților Oradea, Gyula și Kaschau, ci și renunțarea la orice drept de succesiune asupra Transilvaniei. În eventualitatea

neacceptării scaunului princiar de către Ioan Sigismund, Transilvania îi revenea de drept sultanului. Toate încercările ulterioare de a schimba planul sultanului au rămas fără rezultat.

Astfel intervenția militară otomană a început când Poarta a considerat că împrejurările îi sunt favorabile, și anume încheierea războiului cu Iranul, la 29 mai 1555, prin pecetluirea tratatului de pace de la Amasya. Ordinul de intervenție a fost dat la 25 februarie 1556, într-o vreme în care Ferdinand I de Habsburg s-a mai încăpățânat să păstreze Transilvania și să-l convingă pe sultan, prin reprezentanții săi diplomatici la Istanbul, să-i cedeze stăpânirea acestei provincii.

De altfel dieta de la Târgu Mureș din 23 decembrie 1555 pecetluse deja soarta stăpânirii imperiale asupra Transilvaniei, stările privilegiate trecând fățiș de partea lui Ioan Sigismund Zápolya. Voievodul Ștefan Dobó de Rusca nu i-a mai putut convinge pe sași să revină la credința datorată lui Ferdinand I de Habsburg .

Pe de altă parte, chiar înainte de emiterea ordinului de intervenție dat de sultan la 25 februarie 1556, stările întrunite în prezența solului otoman în dieta de la Turda i-au cerut lui Petru Petrovici, la 28 ianuarie 1556, ocuparea Transilvaniei în numele lui Ioan Sigismund Zápolya și al Porții. În această perioadă în care la Istanbul se desfășurau tratative otomano-imperiale în vederea cedării Transilvaniei, iar regina Isabella se mutase împreună cu Ioan Sigismund și cu partizanii săi la Lvov, pentru a putea pătrunde cât mai grabnic în principat, stările privilegiate l-au ales la Turda, la 8 martie 1556, pe Ioan Sigismund drept principe, iar la 12 martie 1556, la Sebeș, stările i-au prestat și jurământul de credință.

Ferdinand I de Habsburg s-a agățat, până în ultima clipă, de speranța păstrării, cel puțin limitate, a stăpânirii asupra Transilvaniei. Șansele sale erau nule. Fratele său renunțase demult să-l mai sprijine, notabilii Transilvaniei îi erau împotriva, iar Poarta Otomană avea relații pacificate cu Veneția și Polonia ceea ce îi permitea o larghețe confortabilă în acțiunile sale pe plan extern. Aparent și oficial, Ferdinand a renunțat la stăpânirea sa asupra Transilvaniei la 14 iunie. În realitate Ferdinand a renunțat de nevoie numai la Transilvania istorică, rezervându-și dreptul asupra Partium-ului și Ungariei pentru împrejurări mai favorabile.

Revenirea lui Ioan Sigismund Zápolya în Transilvania nu a însemnat și sfârșitul disputei. Poarta Otomană, speculând până la șantaj dorința reală de pace a Curții de la Viena, și-a construit acțiunea diplomatică pe interdependența pe care a stabilit-o între încheierea păcii otomano-imperiale și pacea pe care Ferdinand trebuia să o pecetluiască, la rândul său, cu Ioan Sigismund Zápolya¹. Politica de balans a

¹ *Ibidem*, p. 165.

Transilvaniei în anii următori îi va consolida, treptat, poziția, extinzându-i autonomia în raporturile sale cu Imperiul Otoman.

Bibliografie:

Istoria românilor, vol. IV, București, Editura Enciclopedică, 2001, p. 507.

Cristina Feneșan, *Constituirea Principatului Autonom al Transilvaniei*, București, Editura Enciclopedică, 1997, p. 146.

Octavian Tătar, *Aspecte internaționale ale constituirii Principatului Transilvaniei*, Hunedoara, Muzeul Castelul Corvineștilor, 2001, p. 163.

Cristina Feneșan, *Constituirea Principatului.....*, p. 153.

Octavian Tătar, *Aspecte internaționale ale constituirii.....*, p. 163.

Cristina Feneșan, *Constituirea Principatului....*, p. 168-173.

Octavian Tătar, *Aspecte internaționale*, p. 164.